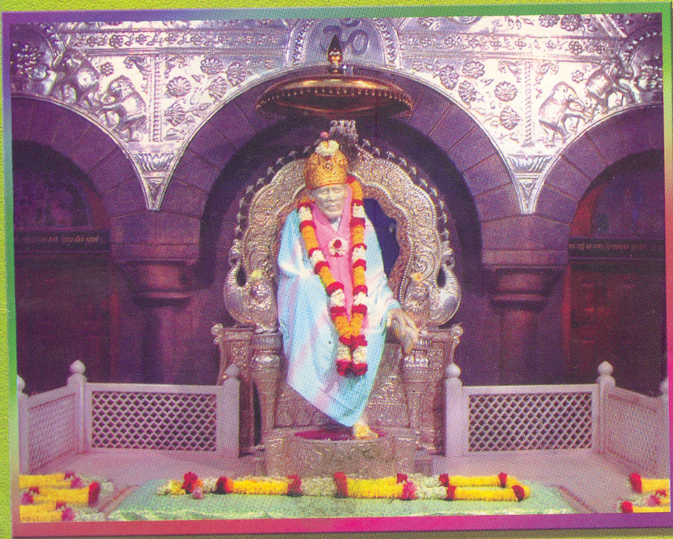
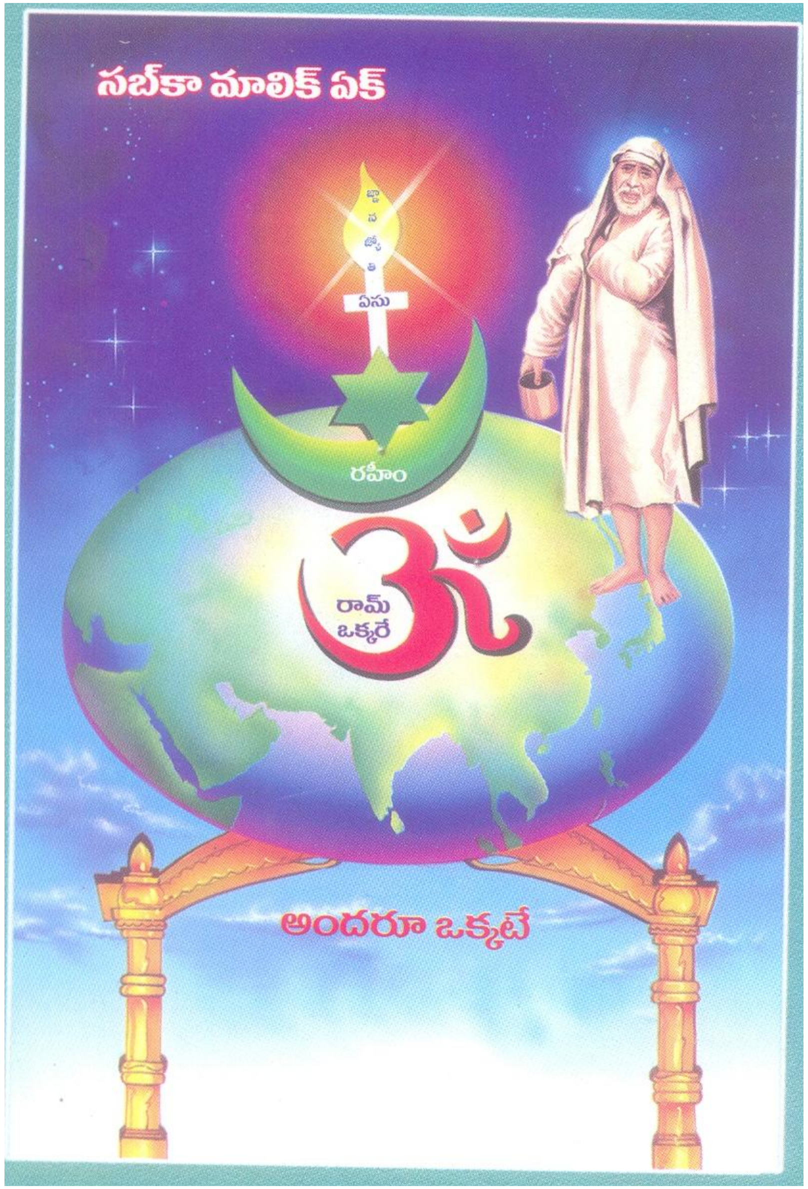
సబ్‌కా మాలిక్ ఏక్

శ్రీ షిర్డీ సాయి బాబా
పరిపూర్ణ వ్యక్తిత్వం

రచయిత :

అబ్దుల్ రహీం

సబ్‌కా మాలిక్ ఏక్
ఏసు
రహీం
రామ్ ఒక్కరే
అందరూ ఒక్కటే

జ్ఞా న జ్యో తి
ఏసు
రహీం
రామ్ ఒక్కరే
అందరూ ఒక్కటే
सब एक है
We all are one

Sri Sirdi Sai Baba
An Integral Personality

By
Janab Abdul Raheem
Phone: 08672 - 251982

Translator into Hindi & English
Preface writer in 3 languages
Dr. Ch. Subba Rao, M.A., D.Litt.

Copies : 1000

Year : 2006

Published by :
Sri Sirdi Sai Baba Dhyana Mandir
Carcar Tota, Machilipatnam - 2
Krishna Dt., Andhra Pradesh

Printed by :
Chandrakala Press
Machilipatnam.
Ph. 222446, 252333.

శ్రీ షిర్డీ సాయిబాబా
పరిపూర్ణ వ్యక్తిత్వం

రచయిత
జనాబ్ అబ్దుల్ రహీం

పీఠికా రచయిత మరియు అనువాదకులు
డా. చలసాని సుబ్బారావు

శ్రీ షిర్డీ సాయిబాబా
పరిపూర్ణ వ్యక్తిత్వం

श्री शिर्डी साई बाबा
एक परिपूर्ण व्यक्तित्व

Sri Sirdi Sai Baba
an integral personality

పీఠిక

డా॥ చలసాని సుబ్బారావు

ఈ విశ్వం కొన్ని కోట్ల సంవత్సరాల పూర్వం, మానవ జాతి కొన్ని లక్షల సంవత్సరాల పూర్వం ఆవిర్భవించినదని మానవ నిర్మితమైన చరిత్ర చెపుతూంది. ఈ గడ్డపై స్వాయంభువ మనువు నాటి వేద రచనకు షుమారు 40 వేల సంవత్సరాల పూర్వమే ఈ ప్రపంచంలో మానవునికి మాట్లాడేందుకొక భాష ఏర్పడినట్లు, కాలక్రమంలో ఆ భాషకొక లిపి (Script) రూపొందింపబడి ఆ లిపిలో మానవుడు తన భావాలను, ఆలోచనలను, ఆదర్శాలను ప్రకటిస్తూ చరిత్రకు నాంది పలికినట్లు, ఆ చరిత్రే కాలక్రమంలో మానవజాతికొక ప్రత్యేకతను సమకూర్చి పెట్టినట్లు పురావస్తు శాస్త్రజ్ఞులు (Anthropologists) అంచనా వేస్తున్నారు.

విశిష్ట ప్రాణిగా మానవుడు యీ భూగోళంపై ఎప్పుడు, ఎక్కడ జన్మించి వుంటాడను ప్రశ్న ఆసక్తికరమైనదనే చెప్పాలి. నిజానికీ విషయంలో చరిత్రకారుల మధ్య ఏకాభిప్రాయం కుదరలేదు. అయితే లక్షల సంవత్సరాల పూర్వం ఈ జగత్తునందలి జంతు జాతుల మధ్య పుట్టి పెరిగిన మానవుడు మాట తీరు, విచక్షణ, మహత్వాకాంక్ష (ambition), సంకల్ప సాధనా నిరతుల కారణంగా తన పరిసరాల నధిగమించి పరిపూర్ణత కొరకు ప్రాకులాడుతూ పరిశీలకుడుగా, పరిశోధకుడుగా, పరిభూషితుడుగా, పరిమార్జితుడుగా రూపందుకొన్నాడని చరిత్రకారుల నిర్ణయం. ***'జంతూనాం నరజన్మ దుర్లభం'*** అను ఆర్యోక్తి యీ కారణంగానే ఏర్పడి వుంటుంది.

గ్రీకు, ఈజిప్టు, సిరియా, చైనా, భారత్ వంటి ప్రపంచ ప్రాచీన జాతుల చరిత్ర గ్రంథాలలో, యూదు, క్రైస్తవ, ఫారసీ, ఇస్లాం, తావో, షింతో మతాల వారి మత గ్రంథాలలో, హిందూ పురాణ గాథలలో సైతం మానవజాతి లోకోత్తర శక్తుల ప్రమేయంతో వెలుగునందుకొన్నట్లు వర్ణించబడింది. అంటే దైవ సంకల్పంతో దివ్య శక్తుల ప్రమేయంతో విలక్షణంగా ఒకానొకప్పుడు ప్రాణికోటి ఆవిర్భవించినట్లు చెప్పబడినదన్నమాట.... అయితే ఆధునిక విజ్ఞానం (Modern Science) మాత్రం యీ దైవసృష్టి వాదాన్ని (Divine theory of Creation) ప్రమాణాలు లోపించిన కారణంగా ఊహాజనితమైన కట్టుకథగా (fiction) లెక్కించి ఆమోదించలేక పోయింది. అది పరిశోధనా మూలకమైన విజ్ఞాన శాస్త్రం ద్వారా ఈ పృథ్విపైనున్న జలాశయాలలో నేచురల్ సెలెక్షన్ ఆధారంగా లక్షల సంవత్సరాల పూర్వం సహజంగా ఆవిర్భవించిన ఒకానొక ఏక కణ జీవి నుండి ప్రకృతికనుగుణ్యంగా యీ భూమిపైనున్న

జీవరాసులన్నీ రూపొందినవేనని, ఆ క్రమంలో మానవుడొక విశిష్ట ప్రాణి అని, అతను సైతం ప్రకృతి ధర్మానుకూలత (Survival of the fittest) రీత్యా స్వతః చతుష్పాద జంతు స్థితి నుండి రెండు చేతులతో, రెండు కాళ్లతో బౌద్ధికంగా శిఖరాగ్ర స్థాయికి చేరిన పరిణత ప్రాణి అని నిరూపింపబడింది. అలా మనుష్య జాతి పుట్టుక యితర శక్తుల ప్రమేయం లేకుండా సహజ పరిణామ విధాన (Evolution Hypothesis) ఫలితమని తేల్చి చెప్పబడింది. మానవజాతి పుట్టుకకు (Descent of man) వర్తించు పూర్వోత్తరాల విషయంలో యీ నాటి మానవ ప్రపంచం ఆంగ్ల జాతీయుడైన ఛార్లెస్ రాబర్టు డార్విన్ (1809–1882) మహాశయునికెంతో ఋణపడి వుంది. డార్విన్ 20 సంవత్సరాల పాటు 30 దేశాలలోని 20000 జీవరాసులపై జరిపిన పరిశోధనల ఫలితంగా తన **పరిణామవాదం** (Theory of evolution) అను జీవ సిద్ధాంతాన్ని లోకానికందించాడు. ప్రయోగాత్మకమైన ప్రాణి విజ్ఞాన శాస్త్రం (Experimental Biology) లో ప్రవీణులైన హెమిల్టన్, స్పెన్సర్, హాక్సలే, హెన్రీమోర్గన్ వంటి వారెందరో యీ పరిణామ వాదానికి పుష్టినివ్వడం జరిగింది. గ్రహ విజ్ఞానంలో, ఖగోళ విజ్ఞానంలో యుగాంతర మార్పులకు కారణభూతులైన కొపర్నికస్ (పోలెండు), బ్రూనో, గెలీలియో (ఇటలీ), న్యూటన్ (ఇంగ్లండు) మహాశయులవలె చార్లెస్ డార్విన్ మహాశయుడు తన ప్రయోగాత్మకమైన జీవశాస్త్ర పరిశోధనల ద్వారా మానవుని స్వతంత్ర మనుగడకొక స్థిరమైన భాష్యం చెప్పాడనిపిస్తుంది.

మానవ జాతి స్వతంత్ర మనుగడకాస్కారం కలిగించిన ప్రాకృతిక శక్తుల అధ్యయనం ద్వారా వైజ్ఞానికులు ప్రప్రథమంగా మానవుడు ఆఫ్రికాలోని నైలునదీ పరిసరాలలో ఆవిర్భవించి సహస్రాబ్దాల వ్యవధిలో ప్రపంచంలోని నలుమూలలకూ వలస పోయినట్లు చెప్పబడుతూంది. మొదటి మానవుడు ఆఫ్రికాలో కాక, 2 లక్షల సంవత్సరాల పూర్వం భారతదేశమందలి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో (కర్నూలు) వెలుగునందు కొన్నట్లు కొందరి పరిశోధనలు చెపుతున్నాయి. ఇవి కాక ఆది మానవుడు (Human Origination) అసలు భూలోకం వాడు కాదని, దూరస్థమైన యితర గ్రహాల నుండి ఒకానొకప్పుడు భూగ్రహం పైకి ప్రవేశించిన బుద్ధి జీవియని (Rational Being) కొందరి పరిశోధనలు చెపుతున్నాయి. ఆస్ట్రేలియా, అమెరికా, రష్యావంటి అగ్రరాజ్యాల నాసా కేంద్రాలు యీ విషయంపై కొన్ని వాస్తవాలను సేకరించి పెట్టుకొన్నట్లు తెలుస్తూంది. (See Vasistha Darsan, P.No.6 by Dr. Ch. Subba Rao)

ఈ పృథ్విపై అతి దీర్ఘకాలీన ప్రాణి అనంత జీవన యాత్రలో భాగంగా పెరిగిన మానవుని జీవన యాత్ర నిజానికొక చిన్న మజిలీ. ప్రాణి మనుగడకు జెందిన విలక్షణ చరిత్రలో అతనిదొక చిన్న అధ్యాయం మాత్రమే అయినా మొత్తం చరిత్రకది జీవనాడిగానే నిలిచిపోయింది. మానవుని మనుగడకింత ప్రాధాన్యం కలగడంలో భారతీయుల వేదవాఙ్మయం నిర్వహించిన పాత్ర అవిస్మరణీయమని చెప్పాలి. భారతీయ జీవితానికది జీవనాడి. ఒక విధంగా వేదం సాంస్కృతిక విలువలు గల ప్రపంచ మానవ జాతి చరిత్రకు స్ఫూర్తినిచ్చిన ఆర్ష విజ్ఞాన సంపద. వేదవాణి మానవ ప్రపంచంలోని విజ్ఞాన స్రోతస్సులన్నిటికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న దనడంలో కూడ అతిశయోక్తి లేదంటాను. "The Vedas stand alone in their soliltary splendour, serving as a beacon of divine light for the onward march of Humanity" (Dr. Annie Besant)

డార్విన్ వికాసవాద సిద్ధాంతం ప్రకారం నాలుగు కాళ్ల జంతు స్థితి నుండి ఒక దశలో క్రమానుగతంగా రెండు కాళ్లు, రెండు చేతులతో వివేకయుతమైన మానవ దేహాన్నందుకొన్న తరువాత చరిత్రలో మానవుడు మొదటిసారిగా తన అనితర సాధ్యమైన భావాత్మక ప్రజ్ఞను ప్రదర్శించగలిగింది యీ వేదరచనలోనేనను విషయం గమనించదగింది. కనుకనే ఋగ్వేదాన్ని ప్రథమంగా జర్మన్ భాషలో కనువదించిన రాల్ఫుగ్రిఫ్ (Ralf Gripth) మహాశయుడు గ్రంథ పీఠికలో తన అధ్యయన పూర్వకమైన అభిమతాన్నిలా తెలియజెప్పాడు – Indian Veda is the first word spoken by the man on the earth. అలానే యీ వేద ఋక్కులను ఫ్రెంచి భాషలోకనువదించిన బర్నాఫ్, లాంగ్లాయిస్‌లు, ఆంగ్ల భాషలోకనువదించిన విల్సన్, మాక్సుముల్లర్లు సైతం భారతీయుల వేద వాఙ్మయ వైశిష్ట్యాన్ని ప్రశంసించడం జరిగింది. అలా వేల సంవత్సరాల పూర్వం భారత భూమిపై వెలుగునందుకున్న ఋషి ప్రోక్తమైన వేదం మానవతా దృక్పథాన్ని, మానవ ధర్మాన్ని, మానవ కర్తవ్యాన్ని దేశదేశాల మానవులకు పరిచయం చేసి ధన్యతనందుకొంది.

అసతోమా సద్గమయ
తమసోమా జ్యోతిర్గమయ
మృత్యోర్మా అమృతంగమయ – ఇది వేద సందేశం

ఆర్షత్వాన్ని పొందిన ఆనాటి మనిషి సాటి మానవ లోకానికిచ్చిన మహత్సందేశం యీనాటికీ అనువర్తనీయమే. పూర్తి ప్రయోజనదాయకమైన సత్యమార్గ

ప్రశస్తిని, ధర్మ మార్గ ప్రశస్తిని, కర్మ మార్గ ప్రశస్తిని సహస్రాబ్దాల పూర్వమే కాంతి తరగని రీతిలో లోకానికందించిన వాడు వైదిక ఋషి. ఆహారం కొరకు జీవించక, జీవించేందుకు మాత్రమే ఆహారం తీసికొంటూ, యీ జీవితం నశ్వరమైనదను నిజాన్ని తెలిసికొని, నిష్కామూలకమైన నిర్లిప్త మనస్తత్వంతో ఆదర్శ జీవితం గడుపు వాడు ఋషి అనిపించుకొనగలడు. ఋషిధర్మమే ఆర్ష ధర్మం. ఈ ఆర్షం ద్వారా తపస్సాధన చేసి, ఆశయ సిద్ధిగా అతీంద్రియ విషయాలపై యదార్థ జ్ఞానాన్ని సంపాదించి, తద్వారా జితేంద్రియుడు, స్థితప్రజ్ఞుడు కాగలినవాడు మహర్షి అనిపించుకొంటాడు. మహర్షులకు ప్రజ్ఞ (intellectuality) అనేది సహజంగా అలవడుతుంది. ఈ ప్రజ్ఞ మహర్షులకు ఆర్షదృష్టిని ప్రసాదిస్తుంది. ఆర్ష దృష్టినే వ్యావహారికంగా యోగదృష్టి (ascetic view) అని కూడా అంటారు.

మహర్షుల స్వభావాలు వైదిక సాహిత్యంలో భవ్యంగా చిత్రించబడి వుంటాయి. ప్రత్యేకించి యీ విషయంలో మనం గమనించవలసిన అంశాలివి – మహర్షి అంధ విశ్వాసాలను ప్రబోధించు మత ప్రవక్త (Prophet) కాదు. అలానే మతాలను కించపరచు నాస్తికుడు కాదు. మానవుని ఆలోచనలపై విజ్ఞానపు వెలుగులను ప్రసరింపజేయగల దివ్య వ్యక్తిత్వం ఆయనది. అత్యాశలకు, దురాశలకు, లోభలాభాలకు లోనవుతున్న సామాన్యుని ఆధ్యాత్మిక దుర్బలతలనాధారం చేసికొని తన జీవితంలో భోగవృత్తిని (Sybaritism) పెంచుకొనబూను కుహనాస్వాముల వారు (Sanctimonious Sanyasi) కాదు. అతను సంఘ శ్రేయస్సును లక్షించి వ్యక్తిలో పాపభీతిని, సద్ధర్మ నిరతిని, కర్తవ్య నిష్ఠను ప్రబోధించగల త్యాగధనుడు. ఆయన దైవ ప్రసక్తి కంటే మిన్నగా జీవప్రసక్తి పట్ల ఆసక్తిని ప్రదర్శించగల ధీశాలి. మహర్షికి జాతి–కుల–మత–వర్ణ–వర్గ భేదాలుండవు. ఆయన మత–కుల వ్యవస్థల కతీతుడు. నియమబద్ధమైన సాంఘిక వ్యవస్థను వాంఛించు ధర్మజ్ఞుడు. మహర్షి ఆలోచనల్లో అహంకారాన్ని, ఆచరణలో ఆడంబరాలను జయించిన స్థితప్రజ్ఞుడై వుంటాడు. మహర్షి తాత్విక – వైజ్ఞానిక దృక్పథాలను కాదనగల ఛాందసుడు గాదు, మానవాభ్యుదయ నిర్నేత (Resolver of regenration). ఇది మన సనాతన ధార్మిక వ్యవస్థలో మాన్యతనందుకొంటున్న మానవ ధర్మం. ఇది మత వ్యవస్థలలో జీవిస్తున్న ప్రతి ఒక్కనికి బోధగమ్యమైన విషయమనే చెప్పాలి.

ఇది అజ్ఞానం నుండి మనిషిని విజ్ఞానం వైపుకు పయనింపజేయు స్వభావం గల వైజ్ఞానిక యుగం. నేటి మనుష్య జీవితం భౌతిక విజ్ఞాన ప్రభావితం. వైజ్ఞానిక

పరిశోధనలు మానవ జీవితపు స్వభావాన్ని, రూపాన్ని, లక్ష్యాన్ని అనూహ్య రీతిలో మార్చి పెట్టిన వైనం అందరికీ తెలిసినదే. ప్రత్యేకించి 18వ శతాబ్దంలో ఐరోపా దేశాలలో ప్రాప్తించిన వైజ్ఞానిక విప్లవం (Scientific Revolution) అనేది మానవ జీవితం కోరదగిన, కోరవలసిన సౌకర్యాలను సమకూర్చడంతో పాటు అది మానవ జీవితంలోని రాజకీయ విప్లవం (Political Revolution), పారిశ్రామిక విప్లవం (Industrial Revolution), సాంస్కృతిక విప్లవం (Cultural Revolution), శైక్షిక విప్లవం (Educational Revolution) వంటి మరికొన్ని విప్లవాలకు, అంటే మారు మార్పులకు ఆధారభూతమైంది. కనుకనే మానవ జాతి జాగృతిని (Social regeneration) విశేషించి మానవుడీ వైజ్ఞానిక దృక్పథాన్నల వరచుకొనడంలోనే పరిశీలించవలసి వుంటుంది. మానవునిలో వైజ్ఞానిక దృక్పథం లోపించిన చోట అతనికి ప్రాప్తించిన వైజ్ఞానిక సిద్ధులు (achievements), సౌకర్యాలు (Facilities) ప్రయోజనకరమైనవని చెప్ప వీలుండదు. వైజ్ఞానిక దృక్పథమే అతని జాగృతికి, అభ్యుదయానికి గీటురాయి అని చెప్పుకోవాలి.

ఈ గడ్డపై వేల సంవత్సరాల పూర్వం ఆర్ష విజ్ఞానం ప్రబోధించిన **'తమసోమా జ్యోతిర్గమయ'** అను జీవన సూత్ర సంహితకు పరమాదర్శం కూడ యీ వెలకట్టరాని వైజ్ఞానిక దృక్పథమేననడంలో అత్యుక్తి లేదు. మతాచరణలో ఆనాటికీ పేరుకుపోయిన అభివృద్ధి నిరోధకమైన ఛాందస ధోరణులను ఛేదించడంలో మానవుని యీ వైజ్ఞానిక దృక్పథం నిర్మాణాత్మకమైన పాత్రను పోషించగలదని చెప్పాలి. కనుక మానవుడు భౌతిక విజ్ఞానం ప్రసాదించిన సుఖకరమైన సాధనాలను వినియోగించుకొనడంతో సంతుష్టి పడక తాను తన జీవితంలో ఆ విజ్ఞానం మనకలవడజేస్తున్న వైజ్ఞానిక దృక్పథాన్ని మాత్రం అవశ్యంభావ్యమనుకొని ఆచరణలో పెట్టాలి. ఇది ఈనాటి మానవ జీవితపు పరమావధి అనడం సమంజసమను కొంటాను. దీనిని యోగి అరవిందఘోష్ యిలా వ్యాఖ్యానించాడు – The World Society can not be reformed except by the reformation of the mind of the man and the mind of the world.

మానవ జీవితంలో సంప్రదాయపరంగా అంధత్వానికి, అనాలోచనత్వానికి, అవివేకానికి ప్రాధాన్యమిస్తున్న మతం (Religion) విధి లేని పరిస్థితిలో వైజ్ఞానిక పరిశోధనలకు తలవంచి తన నమ్మకాలను, తన ప్రబోధాలను సడలించుకొన వలసి వచ్చింది. అంటే యీ వైజ్ఞానిక పరిశోధనల ప్రభావం కారణంగానే మతం తన సహస్రాబ్దాల దురభిమానాన్ని (prejudice) కోల్పోవలసి వచ్చింది. దీని

ఫలితంగానే ఆధునిక యుగంలో వైజ్ఞానిక పరిశోధనలు వెలుగునందుకొన్న తరువాత భారత దేశంలో బాబాల భక్తి సంప్రదాయం విజ్ఞానపు వెలుగులనందుకొంది. ఈ వెలుగుల ప్రసారానికాద్యుడు భారతదేశంలో మధ్య యుగీన హిందీ మహాకవి, నిర్గుణ బ్రహ్మజ్ఞాని మహాత్మా కబీరుదాసు. ఈయన నిజమైన **మానవ ధర్మాన్ని** ఆధ్యాత్మికంగా విశ్లేషిస్తూ గుణశీలుడైన మానవుని సత్ప్రవర్తనమే మానవజాతికొక తరగని సంపద అన్నాడు. భక్తి–జ్ఞాన– వైరాగ్యాలతో సహా సర్వసంపదలు మానవుని శీలసంపదకు (Honesty or integrity) సాటిరావన్నాడు.

शीलवंत सबसे बडा सर्व रतन की खानि ।
तीन लोक की संपदा रही शील में आनि ॥

బ్రహ్మజ్ఞాని కబీరు ప్రబోధాలలో మత ఛాందసవాద ధోరణులపై విజ్ఞానవాదపు వెలుగుల విజయం స్పష్టంగా గోచరిస్తుంది. వీటిని మానవుని వైజ్ఞానిక దృక్పథపు ఛాయలుగానే పరిగణింపవలసి వుంటుంది.

మహాత్మా కబీరు పరమపదించిన షుమారు 320 సంవత్సరాలకు భారతదేశ మందలి మహారాష్ట్ర ప్రాంతంలో **శిర్డీ సాయిబాబా** అవతరించాడు (1838). ఆనాటికి ప్రపంచ మానవ జీవనం రాజకీయ, పారిశ్రామిక, వైజ్ఞానిక విప్లవాలనందుకొని వుంది. ప్రత్యేకించి పారిశ్రామిక – వైజ్ఞానిక విప్లవాలు దైనందిన మానవ జీవితపు రూపు రేఖలనే మార్చిపెట్టడం జరిగింది. శ్రీ సాయిబాబా సంధియుగంలో అవతరించాడు. ఈయన ఆర్ష సంప్రదాయాన్ని పుణికి పుచ్చుకొన్న మహర్షి పుంగవుడు. **'అసతోమా సద్గమయ, తమసోమా జ్యోతిర్గమయ'** అను ఉపనిషద్వాణికనుగుణంగా తన జీవితాన్ని తాను మలచుకొని అటుపై మానవుల జీవితాలను మలచ యత్నించిన పుణ్యశీలుడు. బాధ్యతాయుత మనస్తత్వం (Responsible mind) నిండిన దైవ భావన ఆధారంగా మానవులకు **సహనం, సౌభ్రాతృత్వం, సేవా భావన, త్యాగ నిరతి, కర్తవ్య నిష్ఠ, క్రమశిక్షణ** వంటి సద్గుణాలతో కూడిన మానవ ధర్మాన్ని ప్రబోధించాడీయన. సాయినాథుని మనుగడకు పరమలక్ష్యం మనిషిని ముందు అవలక్షణాలకతీతమైన మనిషిగా, మాన్యునిగా రూపొందించి తద్వారా అతణ్ని దైవత్వం వైపుకు పురోగమింప జేయడమే. **మలచబడిన జడం జీవాన్నందుకొంటుంది, మలచబడిన జీవి జవాన్నందుకొంటాడను** ఆర్యోక్తిననుసరించి శ్రీ సాయిబాబా సాటి మానవులను విజ్ఞాన సమ్మతమైన వెలుగులకనుగుణంగా తీర్చిదిద్దడాన్ని తన ఆదర్శంగా ఎన్నుకొన్నవాడు. వారిలో ఆయన దానవత్వాన్ని పరిహరించి మానవత్వాన్ని

పెంచాడు, దైవత్వాన్ని ప్రోత్సహించాడు. మనుష్య జీవనానికి వర్తించు సాయీనాథుని ఆదర్శాలు మానవ జాతికే మహదాదర్శాలు. అభ్యుదయ మార్గంపైనున్న మానవులకు మార్గదర్శకాలు.

సాయిబాబాగారు బైబిల్, కురాన్ వంటి పవిత్ర గ్రంథాలతో పాటు హిందువుల వేదాంతం, ఉపనిషత్తులపై ఎంతో విశాల హృదయంతో చేసిన వ్యాఖ్యలు మననం చేసికొనదగినవి. ఆయన భగవద్గీతను గురించి గాని, మానవ జాతి కుపకరించవలసిన విద్యను గురించి గాని చెప్పిన మాటలు మానవ ధర్మాన్ని మహిమాన్వితం చేశాయి. బాబా ప్రపంచంలోని ప్రముఖ మతాలను అనాదర దృష్టిలో చూడలేదు. తాత్వికంగా మతాలు తక్కువ స్థాయిలో నున్నా వారికి తమ తమ మతాలపై పరిపూర్ణ విశ్వాసం కుదిరి వుంటుంది. ఇది సహజం. సాయిబాబా అంటూండేవారు భగవంతునిపై విశ్వాసం అనేది అన్ని మతాలలో ఒకటిగానే వుంటుందని, అన్ని మతాలకు అదే గమ్యం అని. గమనించదగిన విశేషమేమంటే మానవునిలో కారణాలకందని నమ్మకాలను పోషిస్తున్న సంకీర్ణ మతాలు కొన్ని మానవీయ విలువల రీత్యా సామాజిక పురోభివృద్ధికి తోడ్పడజాలవని ఆయన అభ్యుదయాత్మక సిద్ధాంతం చెపుతూంది. ఆయన సత్యం అనేది ఎల్లప్పుడు స్థిరంగా వుండేదని, అయితే పండితులు దాన్ని తమ తమ అవగాహనలకనుకూలంగా పరిపరివిధాల ప్రతిపాదిస్తూ వుంటారని, అలాగే భగవంతుడు గాని, ధర్మం గాని, మానవ హృదయం గాని తాత్వికంగా ఒకే రూపంలో స్థిరమైన విలువలు కలిగి వుంటాయని అభిప్రాయపడేవారు. మతాలన్నీ యీ స్థిర సత్యం వైపుకు వేరు వేరు మార్గాలలో పయనిస్తూ వుంటాయని శ్రీ సాయినాథుని ప్రబోధాల సారం.

ప్రయోజనకరమైన విద్యా విధానం ద్వారా మానవుడు విశేషించి నైతికంగా, ధార్మికంగా, ఆధ్యాత్మికంగా ఔన్నత్యాన్నందుకొనగలడనేది సాయినాథుని నమ్మకం. ఆయన ప్రబోధాలకాధారం యీ నమ్మికే. విద్య మానవునిలో **శాంతికాముకత, నిజవర్తనం, త్యాగనిరతి, సాంఘిక మనస్తత్వం, విశాల దృక్పథం** అను లక్షణాలను ప్రోత్సహిస్తూ అతనిని సమున్నతునిగా తీర్చి దిద్దడంలో సహకరించాలనేది బాబాగారి ఆశయం. ఈ ఆశయమే ఆయన బోధనలకాధారం. ఆయన గత శతాబ్దానికి పూర్వమే పవిత్రత లోపించిన రాజకీయాలు, మానవత్వం లోపించిన విజ్ఞానాభివృద్ధి, నీతి నిజాయితీలను కించపరచిన ధనసంపదలు, సద్వర్తనాన్నివ్వని చదువు సంధ్యలు నిరుపయోగాలని, మానవజాతికవి హానిప్రదమైనవని ప్రబోధించడం జరిగింది. సారాంశంగా చెప్పాలంటే శిర్డీ సాయిబాబా ధార్మిక సందేశాలు చాలావరకు సెక్యులర్

విధానాలకనుగుణంగా అభ్యుదయాత్మకమైనవని చెప్పాలి. ఆయన తన బోధనల ద్వారా, ఆచరణ ద్వారా మానవుడు సదా సాటి మానవుని శ్రేయస్సును కోరుతూ సాధ్యపడి నంతలో ఆ శ్రేయస్సు కొరకు పాటుపడుతూ జీవించాలని చెప్పాడు.

భారతజాతి తన చరిత్రలో మానవజాతి సుఖశాంతులకు సహకరించగల జితేంద్రియులు, స్థితప్రజ్ఞులు, సంఘసేవాధనులు అయిన మహాపురుషులను, మహాత్ములను, బాబాలను, పుణ్యాత్ములను ఎందరినో ప్రసాదించింది. వారందరు తమ తమ కాలాలలో అభ్యుదయ మూలకమైన ధర్మాన్ని ప్రబోధించి వెళ్లారు. శ్రీ శిర్డీ సాయిబాబా నిజంగా అటువంటి పుణ్యాత్ములలో ఒకరు. జాతుల మధ్య, మతాల మధ్య, వర్గాల మధ్య, వర్ణాల మధ్య, తరగతుల మధ్య, హోదాల మధ్య శాంతియుతమైన సద్భావనాస్థితిని ప్రబోధిస్తూ శ్రీ సాయిబాబా మనిషిలో నీతిని, నిజాయితీని పూరించాడు. లౌకిక జీవనానికి వర్తించు ఆయన ఆధ్యాత్మిక సందేశాలు ఎంతో విలువైనవిగా గౌరవింపబడుతున్నాయి. ఆయన ప్రబోధించిన వాటిలో **ధ్యాన చింతనకంటే జ్ఞాన చింతన, పరహిత భావన మిన్న, సుఖ భోగాల కంటే స్వార్థ త్యాగ నిరతి మిన్న, భక్తి భావన కంటే బాధ్యతాయుత భావన మేలు అనేవి కొన్ని విలువైన ఉపదేశాలు. దైవ పూజల కంటే సాటి మానవునకు చేయు నిస్వార్థ సేవలు హెచ్చు పుణ్యప్రదాలని** ప్రబోధించడం మానవతా మార్గంపై ఆయన వేసిన ముందడుగనే చెప్పాలి. నిజాయితీ పరుడుగా, వాగాడంబరాన్ని కట్టిపెట్టి మనిషి సాటివారికుపయోగపడేట్లుగా తన జీవితాన్ని మలచుకొనవలెనని శ్రీ బాబా పదే పదే తానాచరించి ప్రబోధించడం గమనార్హమైన అంశం.

సాయిబాబా వారి పట్ల ప్రజలలో భక్తి శ్రద్ధలు ప్రపంచపు నలుమూలలా వ్యాపించియున్న నేపథ్యంలో మిత్రులు జనాబ్ అబ్దుల్ రహీంగారు తనకు వారసత్వంలో సంక్రమించిన యీ **సాయిసేవారంగం**లో రెండు-మూడు దశాబ్దాల నుండి తనకున్న సంబంధాలను, ప్రత్యక్ష-పరోక్ష అనుభవాలను పురస్కరించుకొని ఉపదేశాత్మక రీతిలో ఈ సాయిచరిత్రను రూపొందించారు. ఈ పవిత్ర గ్రంథానికి పీఠికను మూడు భాషలలో వ్రాయు సదవకాశం కలిగించి నన్ను కృతార్థుడను చేశారు.

సిద్ధాంతరత్న
డా॥ చలసాని సుబ్బారావు,
ఎం.ఏ. (హిందీ+తత్వశాస్త్రం) పి.హెచ్.డి., డి.లిట్.,
రిటైర్డ్ లెక్చరర్, హిందూ కళాశాల
ఛైర్మన్, థియోసాఫికల్ సొసైటీ, మచిలీపట్నం.

मुख बंध

डा. चलसानि सुब्बाराव

इतिहास कहता है कि यह विश्व कुछ करोडों वर्ष पूर्व एवं यह मनुष्य कुछ लाखों वर्ष पूर्व आविर्भूत हुए थे। इस पृथ्वी पर स्वयंभू मनु कालीन वेद रचना के 40 हजार वर्ष पहले ही मनुष्य की बोली केलिए एक भाषा, कालक्रम में उस भाषा केलिए एक लिपि का आविष्कार हुआ था। नृवंश विज्ञान कहता है कि उसी लिपि में अभिव्यक्त मनुष्य के भावों और विचारों के द्वारा मनुष्य ने इस पृथ्वी पर अपने इतिहास का सूत्रपात किया था और उसी इतिहास ने मनुष्य जीवन को एक विशिष्टता प्रदान की थी।

वास्तव में यह प्रश्न अवश्य दिलचस्प है कि इस पृथ्वी पर मनुष्य कब, कहाँ और कैसे पैदा हुआ। हाँ, इतिहास लेखकों के बीच इस विषय में एक मत नहीं। मगर ये सब मानते हैं कि लाखों वर्ष पूर्व इस संसार के अन्य प्राणियों के बीच आविर्भूत मनुष्य अपनी बोली, बुद्धि, संकल्प, विवेक, महत्वाकांक्षा, अध्यवसाय इत्यादि के बल पर प्राकृतिक शक्तियों के संघर्ष करते हुए अपनी पूर्णता का मार्ग आपने ही प्रशस्त किया, तद्वारा वह परिशीलक, परिशोधक, परिभूषित, एवं परिमार्जित बनने का अवकाश प्राप्त कर सका। संभवतय इसी कारण से 'जंतूनां नर जन्म दुर्लभम' का आर्योक्ति बनी।

युनान, मिश्र, सिरिया, चीन एवं भारत जैसे प्राचीन देशों के इतिहास ग्रन्थों में, हिन्दुओं के पुराणों में भी ऐसी गाथाएँ वर्णित हैं जिनसे पता चलता है कि मनुष्य का जन्म अलौकिक शक्तियों के संकल्प का परिणाम था। यानी मानव जन्म के मूल में प्रधानतया ईश्वरीय संकल्प रहा। मगर यह दैवी संकल्प सिद्धान्त केवल मनगढंत होने की वजह से, प्रमाणों के अभाव के कारण शोध मूलक आधुनिक भौतिक विज्ञान को मान्य न ठहरा। विज्ञान कहता है, लाखों वर्ष पूर्व इस पृथ्वी के जलाशयों में सहज तरीके से पहले पहल **एककणात्मक अल्प प्राणि** का प्रादुर्भाव अपने आप हुआ जिसका नाम ÂýôÅUôÁé¥æ पडा। वही प्रोटोजुआ लाखों वर्षों की कालगति में प्रकृति की अनुगुण्यता के मुताबिक इस पृथ्वी पर कई प्राणियों के रुप में विकसित हुआ। उस परिणाम का आधार प्राकृतिक वरण (Natural Selection) माना

गया। माना गया कि मनुष्य का आविर्भाव भी उसी परिणाम क्रम में प्राकृतिक वरण का आधार लेकर अन्य प्राणियों से संभव पडा। इस तरह मनुष्य प्राकृतिक तत्व की अनुगुण्यता (Survival of the fittest) के आधार पर चतुष्पाद स्थिति से द्विपाद और द्विहस्त स्थिति प्राप्त परिणत बौद्धिक प्राणी के रुप में मान्य है। इस तरह वैज्ञानिकों की राय में मनुष्य की पैदाइश अन्य शक्तियों के हस्तक्षेप के बिना प्रकृति के âãUÁ ˆß (Evolution Hypothesis) की बदौलत संभव बनी थी, इस पृथ्वी पर प्राणि का आविर्भाव एवं मनुष्य का आगमन संबंधी सिद्धांतों केविषय में आज की दुनिया अंग्रेज वैज्ञानिक ¿æÜðüâ ÚUæõÅüU ÇUæçßüÙ (1809-1882) का ऋणी है। क्योंकि उसने बीस वर्षों तक 30 भूखंडों के 20 हजार प्राणियों की स्थिति-गति पर शोधकार्य किये थे और तत्परिणाम स्वरूप इस संसार को ÂçÚU‡ææ×ßæÎ (Theory of Evolution) नामक सिद्धान्त को दिया था। इस सिद्धांत को ãðç×ÜÅUÙ, SÂð‹âÚU, ãU•âÜð, ãðÙÚUè ×ô»üÙ, Üæ×æ · ü¤ जैसे प्रसिद्ध प्रयोगात्मक प्राणि विज्ञान के विशेषज्ञों की प्रशंसाएँ मिलीं। ·¤ôÂçÙü·¤â, Õýêÿô, »ðÜèçÜØô, ‹ØêÅUÙ जैसे खगोल विज्ञान के महान विशेषज्ञों के बताये मार्ग पर डार्विन ने भी अपने प्राणि विज्ञान संबंधी अनुसंधानों द्वारा मनुष्य जाति के स्वतंत्र जीवन को एक स्थाई परिभाषा दी थी।

प्राकृतिक शक्तियों का अध्ययन द्वारा एवं तद्वारा प्राप्त पूरातन प्राणियों के अवशेषों के जरिये वैज्ञानिक इस निर्णय पर पहुँचे कि इस पृध्वी पर पहला मनुष्य आफ्रिका देश की नील नदी के मैदान पर आविर्भूत हुआ, और लाखों वर्षों की अवधि में उसकी संतान पृथ्वी की चारों दिशाओं में व्याप्त हो गयी होगी। कुछ वैज्ञानिकों का कहना है कि प्रथम मनुष्य का आविर्भाव आफ्रिका में न होकर ¥æ‹ÏýÂýÎðàæ ·ð¤ ·¤Ùêü Ü नगर के आसपास हुआ था। इसके अलावा कुछ वैज्ञानिक मानते हैं कि आदि मनुष्य (Human Origination) दरअसल इस पृथ्वी का नहीं, वह अन्य अज्ञात ग्रहों से यहाँ प्रविष्ट बुद्धिगत प्राणी है। मालूम होता है, अमेरिका, रूस, ब्रिटन एवं आस्ट्रेलिया के अंतरिक्ष विज्ञान के शोध केन्द्रों ने इस विषय में आवश्यक समाचार समीकृत कर रखा है। (देखो- ßçàæcÅUÎàææüÙ-पृष्टसं. 6-Üð. ÇUæ.¿Üâæç Ù âé•Õæ ÚUæß)

इस पृथ्वी पर प्राणियों की सुदीर्घ कालीन अनंत जीवन यात्रा में मानव जीवन एक मजिली - मात्र है। प्राणि जीवन के विशाल विलक्षण इतिहास में मानवजीवन केवल एक छोटा अध्याय मात्र है। तो भी वह इस विश्व के

जीवन का मेरुदंड है। आवश्यक बात यह है कि मनुष्य जीवन की इस विशिष्टता के मूल में भारतीयों के वेद साहित्य का सम्मान्य पात्र है। भारतीय साहित्य, संस्कृति, विज्ञान इत्यादि का मातृ स्थान है वेदों का। भारतीय सनातन जीवन का वह मूल स्रोत रहा। एक तरह से वह आर्ष विज्ञान की संपत्ति रहा जिसने सचमुच सुसंस्कृत विश्व मानव जाति को जीवंत बना दिया। इसमें तो अत्युक्ति नहीं कि भारतीयों की वेद वाणी विश्व के वैज्ञानिक स्रोतों की प्रातिनिधि भी रही। इस विषय में डा. अनीबिसेंट ने यों कहा - "The Vedas stand alone in their solitary splendour, serving as a beacon of divine light for the onward march of Humanity" (Dr. Annie Besant)

ÇUæçßüÙ ·ð¤ çß·¤æâßæÎ के अनुसार जंतु स्थिति से मनुष्य स्थिति पाने के पश्चात्, मनुष्य ने प्रप्रथम अपनी सृजनात्मक प्रज्ञा का प्रदर्शन उसी वेद रचना में प्रदर्शित किया था। यही कारण है कि जर्मन विद्वान ÚUæËÈ¤ç»ýŒÌ महोदय ने जिसने ऋगवेद का जर्मनी में रूपांतर किया था, अपनी ग्रन्थ पीठिका में लिखा - Indian Veda is the first word spoken by the man on the earth. इसी तरह फ्रानसीसी विद्वान बर्नाफ एवं लांगलाइस, और अंग्रेजी विद्वान विल्सन एवं माक्समुल्लर जिन्होंने क्रमशः फ्रेंच एवं अंग्रेजी में वेदों के अनुवाद किये थे, भारतीय वेदों की भूरि भूरि प्रशंसा की है।

इस तरह हजारों वर्षों पूर्व इस पवित्र भूमि पर ऋषि-मुनियों द्वारा आविष्कृत वेदों ने समस्त संसार को मानव धर्म का महत्वपूर्ण संदेश सुनाया था।

¥âÌô ×æ âÎ÷»×Ø
Ì×âô ×æ…ØôçÌ»ü×Ø
×ë˜Øôæü¥×ëÌ¢»×Ø — आर्ष विज्ञान द्वारा प्राप्त

यह वेद संदेश है जोकि आज तक मानव जीवन के मार्ग पर दीप स्तंभ बनकर काम कर रहा है। वही वैदिक ऋषि था जिसने सत्य मार्ग प्रशस्ति, धर्म मार्ग प्रशस्ति एवं कर्म मार्ग प्रशस्ति को नित्य नवीन और सुस्थिर बना दिया था। वही मान्य ऋषि था जोकि ¹æÙð ·ð¤çÜ° ÁèÌæ Ù Íæ, ßÚUÙ ·ð¤ßÜ ÁèÙð ·ð¤çÜ° ¹æÌæ ÍæÐ वह यह जानते हुए कि यह जीवन नाशवान है, निष्ठामूलक निर्लिप्त जीवन व्यतीत करता था। ऐसे ऋषियों का धर्म ही आर्ष धर्म कहलाता था। आर्ष धर्म की साधना कर आशयसिध्दि के रूप में अतींद्रिय

विषयों का यदार्थ ज्ञान प्राप्तकर तद्वारा जो जितेंद्रिय एवं स्थितप्रज्ञ बन ता था वह महर्षि का मान पाता था। महर्षियों की सहज संपदा उनकी प्रज्ञा थी। प्रज्ञा महर्षियों को आर्ष दृष्टि देती थी। वही आर्ष दृष्टि योग दृष्टि भी मानी जाती थी।

महर्षियों की प्रकृति वैदिक साहित्य में विशेष रूप से वर्णित मिलती है। विशेष तौर पर उनकी ये प्रवृत्तियाँ पठन-पाठन के योग्य हैं - महर्षि अंध विश्वासों को बढ़ावा देने वाला मतप्रवक्ता नहीं। उसी तरह ईश्वर का निरादर करनेवाला नास्तिक तो नहीं। मनुष्यता का मान रखते हुए उसके विचारों पर विज्ञान की कांति प्रसारित करने का दिव्य व्यक्तित्व था उसका। वह ऐसे स्वामीजी नहीं जोकि अत्याशाओं के वसीभूत साधारण मनुष्य की आध्यात्मिक दुर्बलताओं का आधार लेकर आरामतलब (Sybarite) बन जाता था। वह तपोधनी, आचार्य, सदाचारी, एवं समाज कल्याण केलिए व्यक्ति में पापभीति, सद्धर्म निरति, कर्तव्य निष्ठा की भावना भरनेवाला था। वह अलौकिक जीवन की अपेक्षा इस लोक जीवन के प्रति आसक्ति अधिक दिखाने वाला ÂçÚU‡æÌ Õéçh×æÙ (Sagacious) था। महर्षि जाति, कुल, वर्ग, वर्ण इत्यादि के भेदों को मानता न था। वह क्रम बद्ध संघ व्यवस्था को मान देने वाला धर्मज्ञ था। महर्षि विचारों में अहंकार को, आचरण में आडंबरों को विजित करने वाला स्थित प्रज्ञ था। महर्षि ऐसा दकियानूसी दर्शनिक न था जोकि अभ्युदयात्मक भावनाओं का विरोध करता हो, वह Âý»çÌàæèÜ çß¿æÚU·¤ (Progressive thinker) था। यही हमारी सनातन धार्मिक व्यवस्था में मान्य मानव धर्म है।

यह मनुष्य को अज्ञान से विज्ञान की तरफ ले जानेवाला वैज्ञानिक युग है जो कि भौतिक विज्ञान से अधिक प्रभावित है। यह सब जानते हैं, वैज्ञानिक शोधों ने मानव जीवन के स्वभाव, रूप, और लक्ष्य को अपूर्व ढंग से परिवर्तित कर रखा है। खास कर 18 वी. सदी के दिनों में यूरोप के देशों में संभवित वैज्ञानिक क्रांति ने मानव जीवन के सुख संसाधनाओं को प्रस्तुत किया था। इसके साथ साथ वह राजनैतिक क्रांति, औद्योगिक क्रांति, सांस्कृतिक क्रांति एवं शैक्षिक क्रांति जैसी और कुछ क्रांतियों को बढावा दिया। इस प्रकार वह वैज्ञानिक क्रांति आधुनिक सामाजिक जीवन के आवश्यक परिवर्तनों का आधार बना है। अतः यह उचित होगा कि मनुष्य की सामाजिक जागृति उसकी वैज्ञानिक दृष्टि के आधार पर ही नापी जाय। सच्ची बात यह है कि जहाँ मनुष्य में वैज्ञानिक दृष्टि न हो तो उसको प्राप्त वैज्ञानिक सिद्धियाँ और

तत्संबंधी सुख सुविधाएँ सब व्यर्थ हो जायेंगी। मानने की बात यह है। व्यक्ति की वैज्ञानिक दृष्टि ही समाज में उसकी अभ्युन्नति का मार्ग प्रशस्त करती है।

इसमें अतिशयोक्ति नहीं कि इस भारत के भूभाग पर हजारों वर्ष पूर्व आर्ष विज्ञान द्वारा प्रबोधित ***तमसो मा ज्योतिर्गमय*** नामक जीवन सुत्र संहिता का परमादर्श भी यही वैज्ञानिक दृष्टि है। सांप्रदायिक धर्मों में आज भी जो प्रगति विरोधी क्रियाकलापों की भरमार है उसका विच्छेद करने में मनुष्य की इस वैज्ञानिक दृष्टि का पात्र मान्य है। अतः आज मनुष्य को चाहिए कि वह भौतिक विज्ञान द्वारा प्राप्त केवल सुख सुविधाओं का विनियोग मात्र से संतुष्ट न होकर उस विज्ञान से मिली ßñ™æææçÙ·¤ ÎëçcÅU को अपना संस्कार बना ले। यह आज के मानव जीवन की परमावधि हो। इस सत्य को योगी अरविंदघोष ने यों बताया - The World Society can not be reformed except by the reformation of the mind of the man and the mind of the world.

आज के जीवन में विज्ञान का मान यहाँ तक बढा है कि सांप्रदायिक तौरपर ¥¢Ï ˆß, ¥çßßð·¤, ¥Ùé·¤ÚU‡æ, â¢·¤è‡æüÌæ इत्यादि को प्राधान्य देने वाले दकियानूसी धर्मों को विज्ञान की बौद्धिकता के सामने सिर झुकना पडा। अपनी संकीर्णताओं को तिलांजली देनी पडी। इन्हीं वैज्ञानिक शोधों के प्रभाव के कारण संगठित धर्म का दकियानूसीपन जाता रहा। इसका परिणाम यह हुआ कि आधुनिक युग वैज्ञानिक आविष्कारों के प्रभाव से साधू बाबाओं के भक्ति संप्रदाय भी अछूते न रह पाये। इस विषय में ज्ञान मार्गी निर्गुण भक्त महात्मा कबीर का नाम सर्व प्रथम लिया जा सकता है। कबीर ने इसी वैज्ञानिक और दार्शनिक दृष्टि से मनुष्यधर्म का विश्लेषण किया है कि मनुष्य का सद्वर्तन ही उसकी महान संपदा है। भक्ति-ज्ञान-वैराग्य सहित सब संपदाएँ मनुष्य की शील (Honesty) संपदा के सामने फीकी पड़ जाती हैं। कबीर का यह दोहा देखने लायक है।

àæèÜß¢Ì âÕâð ÕǤæ âßü ÚUÌÙ ·¤è ¹æçÙÐ
ÌèÙ Üô·¤ ·¤è â¢Âη¤ÚUãè àæèÜ×ð´ ¥æçÙH

अद्वैत ब्रह्म ज्ञानी कबीर की नसीहतों में सांप्रदायिक विश्वासों पर विज्ञान की रोशनी का प्राबल्य स्पष्ट दीखता है। इसे हम वैज्ञानिक दृष्टि की छाया मान लें।

महात्मा कबीर के देहान्त के 320 वर्षों के बाद भारत के मरहठा प्रदेश में शिर्डी साईबाबा (1838) अवतरित हुए। उस काल तक दुनिया के मानव जीवन को राजनैतिक, औद्योगिक एवं वैज्ञानिक क्रांतियाँ मिल चुकी हैं। विशेष कर वैज्ञानिक और औद्योगिक क्रांतियोंने मनुष्य जीवन की रीति रवैयों को, रूप रेखाओं को बदल कर रखा है। श्री साई बाबा संधियुग में पैदा हुए थे। आप आर्ष विज्ञान के अनुयाई संत महात्मा रहे। ***असतो मा सद्गमय - तमसो मा ज्योतिर्गमय।*** इस उपनिषत् सूक्ति के अनुरूप आपने पहले पहल अपने जीवन को ढ़ाल कर तत्पश्चात्, अन्यों को बदलने का यत्न किया है। इन्होंने उत्तरदायित्व भरी दैवी भावना के आधार पर मनुष्यों को âãÙàæèÜÌæ, ç·ý¤ØæàæèÜÌæ, ˆØæ»çÙcÆUæ, ·¤ÌüÃØçÙcÆUæ, âðßæÖæßÙæ, âÚUÜ ÁèßÙ, ¥Ùéàææâ٠ȤÌæØÜ, ¥õÎæØü जैसे सद्गुणों का मनुष्य धर्म सिखाया। साईबाबा के जीवन का परम लक्ष्य सामाजिक प्राणी मनुष्य को मानवता के आधार पर सर्व प्रथम दोष रहित एवं सत्यनिष्ठ मनुष्य बना कर तद्वारा उसे दैवत्व की - तरफ ले जाना है। ***मढ़ने पर पत्थर जीवन पाता है मढ़ने पर मनुष्य जीवन दैवी बन जाता है*** - आर्ष विज्ञान की इस सूक्ति के अनुसार साई बाबा मनुष्य जीवन को विज्ञान सम्मत आदर्शों के अनुरूप ठीक रास्ते पर ला रखना अपना मकसद मान लेते थे। इसमें संदेह नहीं कि साई बाबा प्रगति के मार्ग पर चलनेवालों के मार्गदर्शक रहे।

साईबाबा बाइबिल, कुरान जैसे पवित्र धर्म ग्रन्थों के साथ हिन्दुओं के वेद उपनिषदों की भी बडी मान्यता रखते थे। व्यास कृत गीता ग्रन्थ की विशिष्टता पर आपके विचार वास्तव में मनन करने लायक है, वे मनुष्य धर्म का मान बढ़ाने वाले हैं। इस सिलसिले में जानने का विषय यह है कि बाबा ने दुनिया के नामी धर्मों को अनादर की दृष्टि से नहीं देखा। सब को समता की दृष्टि से देखा और मान्य माना है। ये मानते थे कि छोटे-बडे सब धर्मों में ईश्वरीय दृष्टि की समानता रहती है। अपने अपने धर्मों के प्रति सब की समान श्रद्धा रहती है। किन्तु बाबा कहा करते थे कि केवल अंध विश्वासों के आधार पर जीनेवाले धर्म तो मानव समाज के पुनर्जागरण में, मानव की प्रगति में सहायक बन नहीं पाते। वे कहते थे, सत्य सदा एक ही स्थाई होता है, किन्तु पढेलिखे विद्वान तो अपनी समझ के अनुसार तरह तरह से सोचते हैं और उसकी व्याख्या करते हैं। उसी प्रकार ईश्वर, धर्म, मनुष्य हृदय इत्यादि तत्वतया एक ही प्रयोजन के होते हैं। सब धर्म अपनी-अपनी सुविधा

के अनुसार अलग अलग मार्ग अपना ते हैं। शिर्डी साईनाथ के आशय सूत्रों का सार तो यही रहा।

भारत जाति ने अपने सुदीर्घ इतिहास में समय-समय पर ऐसे-ऐसे महात्माओं, महापुरुषों एवं विशिष्ट आत्माओं को जन्म दिया था। जितेंद्रिय एवं स्थित प्रज्ञ बन कर वे सब सामाजिक शुभ चिंतन में अपने जीवन को धन्य बनाकर चले गये थे। श्री शिर्डी साई बाबा ऐसी विशिष्ट आत्माओं में एक रहे। विविध जातियों, धर्मों, वर्गों, वर्णों, ओहदों एवं रंग-विरंगी संस्कृतियों के बीच सद्भावना का प्रबोध करते हुए आपने व्यक्तियों में वचन एवं व्यवहार निष्ठा भर दी थी। लौकिक जीवन (Secular life) से संबंधित आपके संदेशात्मक विचार बहुत ही मूल्यवान माने जाते हैं। मनुष्य केलिए वे ध्यान की अपेक्षा ज्ञान मूलक परहित भावना, भौतिक सुखों की अपेक्षा सेवा मूलक त्याग निरति, भक्ति भावना की अपेक्षा उत्तरदायित्वपूर्ण सेवा भावना अधिक प्रयोजन दायक मानते थे। आपका यह कहना कि मानव का श्रेय ही माधव का श्रेय होगा, आपकी सर्वोच्च मानवता का प्रमाण है। श्री बाबा की खास नसीहत यह है कि निजजीवन में हम सिर्फबातें बनाना छोड़ कर बात के पक्के बने रहे। इस तरह श्री साई बाबा का जीवन ही मनुष्य केलिए शिक्षा मूलक संदेश है।

शिर्डी साईनाथ का यह विश्वास था, प्रयोजन मूलक सत्यनिष्ठ विद्या विधान द्वारा मनुष्य सच्चे अर्थ में धार्मिक, आध्यात्मिक और नैतिक दृष्टि से तरक्की पा सकता है। यही विश्वास उनकी नसीहतों का आधार रहा। बाबा चाहते थे, विद्या मनुष्य को विवेक, अमन, भलमानसपन, ईमान, उदारता आदि विशिष्ट गुण देकर उसकी समुन्नति में सहायक सिद्ध हो। बाबा ने पिछली शताब्दी में ही कहा था कि ईमान के अभाव में सियासी विज्ञान मानवता के अभाव में भौतिक विज्ञान, नैतिकता के अभाव में धन संपदा, सदाचरण के अभाव में विद्या, पूरे निरर्थक ही माने जाते हैं, उल्टे उनसे मनुष्य जाति की हानि हो सकती है। सारांश में स्पष्ट है कि बाबा के धार्मिक आदर्श वहुत हद तक लौकिक और प्रगति दायक हैं। बाबाजी ने अपने सद्वचनों द्वारा यही आदर्श मानव समाज को दिया था कि इस जीवन में हम अपने साथी मनुष्यों की भलाई चाहते हुए जहाँ तक बन सके उसी भलाई केलिए जीवित रहे।

सिद्धान्त रत्न

डा. चलसानि सुब्बाराव,

एम.ए.(हिन्दी),एम.ए.(दर्शन),पीहेच.डी., डी.लिट.

अ.प्रा. प्राध्यापक, हिन्दू कालेज

अध्यक्ष, थियोसोफिकल सोसैटी, मछलिपट्टणम.

Preface

Dr. Chalasani Subba Rao

History says, this Universe had come into its existence before some crores of years and this human being had taken its birth before some millions of years. On this earth 40000 years ago before the Vedas at the period of ***Swayambhuva Manu Yuga*** a particular language, and after some time a particular script for it had been formed for the mankind. The man started his history by using such language for disclosing his feelings, emotions, thoughts and ideals. According to anthropologists, the same history, in the course of time, has provided some special significance to the mankind.

It can be said, the question that when, where and how the man had taken his birth first as a special being on this earth, is very interesting. In fact there is no identity among the historians on this subject. The man born among the animal beings before some lacs of years had strived for his perfectness through his tongue, ambition, discretion, reason, argumentation, intentional mind, intellectual faculty & intellligibility, and in course of time due to his all merits he had become intelligent, reasoner and rational. Therefore it is said, जंतूनां नर जन्म दुर्लभं - among the animals human birth is really exceptional.

It was narrated in Hindu Puranas, in ancient histories of Greek, Egypt, Siria, Itali, China etc., and in Yahoodi, Christian, Islamic, Shinto, Taavo religions, that the mankind had come into existence by the forces of celestial powers. It is cleared that at the beginning once the terrestrial beings were created by the Almighty. But the modern science denied this divine fictional theory of creation due to lack of direct evidences. According to experimentative Biological sciences before the millions of years, as a root of living creatures, an (एक कण प्राणि) inceptive being was blessed with life by the natural selection in water pools on earth.

From that inceptive being named Protozuva, in long course of time many livings on earth were developed and expanded into various kinds of livings by the same natural selection. In this process man also as special being came into existence by ***survival of the fittest***, and he was proved as an advanced and magnificent on this earth. He reached the top intelligence from his original state of 4 legs into present form of two legs and two hands. So it is cleared that the inception of mankind is the result of evolution Hypothesis without any kind of another interference. In this subject relating to decent of man, the present human world is under greatly obligation to ***Charles Robert Darwin*** (1809-1882). This renowned Biological Scientist of England have made researches on 20000 living creatures of 30 countries in the world for the period of fully 20 years, and resultantly he proposed to the human world ***the theory of evolution*** (పరిణామవాదం). So many experimental Biologists like ***Hemilton, Spencer, Huxlay, Lamarch, Henrimorgan*** had given their full support to this evolutionalism. As a matter of fact eminent scientists like ***Copernicus, Bruno, Gelelio, Newton*** were responsible to the drastic changes in the fields of Astronomy and Astrology, Charles Darwin has defined the human life by his experimental Biological Sciences.

By the study of Natural forces assistanced the Human life, Anthropologists have said, that the man at first was born on the lands sided the River Nile in Africa and then in course of thousands of years they had spread away to all parts of the earth. According to some anthropologists 200000 years ago man at first was born on the Land near Kurnool of Andhra Pradesh. In addition to it, there is another motif that the human origination was not belonged to this earth. Man was a rational being once arrived here from another planet of astrological world. Some experimentative research centres in America, Russia and Australia recorded these facts. (See - **Vasishtadarsan** - Page 6 by **Dr. Ch. Subba Rao**)

Really the traveller life of Human being which was only a

little part of endless life of living creatures on the earth. Though it was only a chapter of specialistic history of livings on earth, it was infact spinal cord to the whole World life. We have to say that in this human significance, the role of Indian Vidic Literature is not at all unrememberable. It was the mother of all Indian achievements. It was the main source of Indian culture, Indian arts, Indian literature and Indian Science. In a view, Veda was a store house for cultural values which inspired the world history of the mankind. It is not extravagant that the voice of Veda was the real representative to all the cultural riches of the world. Concerning this subject, Dr. Annie Besant said - "The Vedas stand alone in either solitary splendour, serving as a beacon (light house) of divine light for the onward march of humanity".

According to Darwin's evolutionalism, at first man after getting his rational human life having two hands of intellectual human body, he could disclose his creative faculty by the contribution of Vedas. Therefore the first German translator of Sanskrit Rigveda, Ralphgripth had written his scholastic opinion as in preface to book - ***Indian Veda was the first word spoken by the man on the earth.*** Likewise French translators like Barnaf and Langlais, English translators like Vilson and Max Mueller greatly extolled the merits of Vedas. Thus thousands of years ago Vedas got a veneration by introducing the Human Conduct, Human Laws and Religious observances to the mankind in the world.

Asato ma Sadgamaya

Tamaso ma Jyotirgamaya

Mrityorma Amritamgamaya - This was the eternal message of Vedas. This sacred message, the worthiest of honour was given by Vedic Rishis, the noble men of that ancient period. He was Vaidic Rishi who bestowed the inscription of eternised moral laws - Satya marg, Dharma marg and Karma marg - before some thousands of years. He was called Rishi having known that the life is liable to perish and lived ideally with

unattached mind. He never lived to eat, but ate to live. Rishi Dharma intended Arsha Dharma. On the basis of ***Arsham*** - Rishi Dharma, by doing Tapasya who derived real knowledge and wisdom, and achieved senses subdued and intellectuality is called Maharshi. Maharshi was naturally having intellectuality which bestowed him divine glance at a thing which was called an ascetic view.

The merits of Maharshi were depicted on Large Scale in Vaidic literature (Scripture). In particular these aspects were remarkable. Maharshi was not a prophet who gave the man immutable partial faith. Likewise he was not an atheist who disregarded the religious belief (creed). His regardful personality could lighten the thoughts with divine knowledge. He was not a sanctimonious Sanyasi who wanted to promote the Sybaritism in his life based on the greeds and avarices of common man. He was a saint full of austerity. He was a religious preceptor, Hermit, a good moral character led a pure life. He was a veracious person aimed social happiness. He proposed good qualities in man, fear of Sin, and sense of duty. He was a Veracious Person interested in Human affairs more than heavenly affairs. He was above of all the Social and religious distinctions concerning like Race, Caste, Creed, groups etc. He was devout (pious person) preferred the well established Society. He was a stable of mind (स्थित प्रज्ञ) who won the egotism of thinking and Vanity of doing. He was a resolver of human dignity, not an orthodox who disgraced the modern philosophic and scientific lookouts. This was secular human Theology raised from the system of ageless Hindu religion. Possible to say that it was easily comprehensible for every person lived in Credulous Society of religious beliefs.

This is the age of sciences which can be able to direct the man towards the light of knowledge from the gloom of ignorance. Today's life is more effected from materialistic sciences. Everybody knows, Scientific discoveries unintentionally changed the Human life with its nature and aim. Especially the Scientific revolution

happened in European countries in 18th Century led to the some world wise revolutions like Political, industrial, cultural and educational revolutions. It gave the mankind the materialistic development with fashionable comforts. Hence the man has to observe the social regeneration by having mainly this scientific view - Rational thinking and Reasonable doing in his life. Such material riches derived from Scientific discoveries are really useless without having scientific outlook in Human mind. Such Rational outlook only is the touch stone for his regeneration and reconstitution; Progression and Prosperous life.

On this land thousands of years ago, ***Arsha Vijnan*** had taught the mankind a learnable monumental maxim - ***Tamaso ma Jyotirgamaya***. It is not exaggerative that the above mentioned precious scientific outlook is the basic supporter of this golden maxim. The role of this Human rational and secular outlook in denying the blind followings of religious tendencies, is mostly effective. Therefore the man should not satisfy with the comfortable facilities given by the Physical Sciences. At first practically he should have scientific outlook in his life by which Scientific discoveries are maintained. I think, it can be said to be best end for the present human life. Let us know this truth by these words of Saint Aravinda Yogi - *"The world society can not be reformed except by the reformation of the mind of the man and the mind of the world."*

Today the religion traditionally proposing in man the ***absence of discrimination, ignorance, indiscretion*** etc. helplessly has to make less rigid its teachings having saluted the scientific researches and discoveries. It means, the religion of traditional blind beliefs has to suffer loss of its long existed prejudices owing to the effect of Scientific discoveries. Resultedly after the modern Scientific investigations were started away, the Baba's devotional sects have acknowledged the same light to Science with secular outlook. The inceptor of this enlightenment was Mahatma

Kabeerdas, the devotee of absolute Brahma and the greatest of religious wisdom in India. He had spiritually enunciated the real Humanitarianism, the virtuous conduct and moral behaviour of the man. The good conduct of virtuous person is really an eternal property of mankind, which is more valuable rather than devotion, knowledge, asceticism etc. Eventually it is true, ***modest man is the noblest work of God.*** On this topic kabeer enunciate

शीलवंत सबसे बडा सर्व रतन की खानि ।

तीन लोक की संपदा रही शील में आनि ॥

We see an advanced rationalistic beauty of Humanism more than orthodoxy in Kabeer's teachings which are to be regarded as under Scientific tendency.

After 320 years since the Kabeer's death, saint Sri Shirdi Sai Baba was born at Shirdi village of Maharashtra in 1838 A.D. Until that period, the Human world derived political, industrial and scientific revolutions who changed the human nature and life trends in the world. Sri Sai Baba was incarnated in the link period those two different ages. He was a soft minded saint of solacious qualities belonged to ***Arsha Dharma.***

He was a pious and holy person who moulded himself first resembling to Vaidic Maxim असतो मा सद्गमय, तमसो मा ज्योतिर्गमय and then after he tried to mould the lives of his fellow men in accordance with the same. He proved by his conduct ***an absolute honesty is the index of real devotion***, and the ***great rule of moral conduct is next to God.*** He has taught the right mindedness full of good qualities in man like Fraternity, Endurance, Truthfulness, Trustiness, Virtuousness, Frankness, Sense of discipline, Sense of duty, Sense of Sacrifice, Sense of responsibility etc. The sacred aim of Sri Sai Baba's ascetic life was to change the man into a honest and humble above of all evil trends, and then to lead him forwardly towards Divinity. ***Moulded stone comes to life and moulded life becomes divine*** - in view of this motto Sai Baba

made his ideals to frame the man in conformity with the light of investigative truths. Sai Baba disgusting the devilishness (दानवता) in man, extended the humanness and encouraged the Divinity in him. Sai Baba's ideals concerned to practical human life are the greatest guide lines to men on progressive lines and the memorable precious motives to mankind.

Sai Baba's brilliant commentaries on Vedas and Upanishats, besides the holy Bible and the Sacred Quran have given a fresh direction to human thought. His opinions on Geeta and discourse on education to mankind are his great valuable contributions to our Religio-moral literature. The Sai Baba did not regard any popular Religion of this world as false. He used to say, one's own Religion is the truest to every person even if it stands low in the scales of Philosophical comparisons. Belief in one God is the corner stone of all such religions which are different roads converging to the same point. According to Sai Baba's advanced view, no Religion which is narrow and which cannot satisfy the test of reason will survive the coming social reconstruction in which the Human values will have changed. Sai Baba proposed, the truth is always one, but it is being variously interpreted by the wise (एकं सत् - विप्रा बहुधा वदंति) like wise God is one, mankind is one, religion is one in real sense, human heart is one. This basic oneness has been stressed in all religions which are only paths that lead to Divinity.

The Principal teachings of Sai Baba are devoted to the moral and spiritual upliftment of Humanity by getting real education through the proper channel. Education in his view must promote peace, progress, Sincerity and self sacrifice. It should serve to enlarge the vision and broaden the outlook of the people. One century ago, Sai Baba said, Politics without purity, Science without humanity, Riches without morality, Education without virtue are not only useless to the mankind, but especially dangerous also. In conclusion it can be said, Sai Baba's teachings are finally full of secular thoughts. We should learn by his directions and deeds;

teachings and tacts, that our duty is atleast to pray for the good of the mankind and do work for it.

India has produced several noble souls like Saints, Seers, Sages, Babas, Mahatmas, men of self control, subdued of senses at different times in different places to restore the Humanity and Humility for leading a righteous life. Sri Shirdi Sainath was really one such noble soul on this earth preaching peaceful coexistance between various Races, Ranges, Ranks and Religions, Sai Baba proposed amity and honesty in man. Mainly his spiritual messages pertaining to the world life are more valuable and apprehensible. Sai Baba used to preach the devotees that the service is greater than meditation, sacrifice is sweeter than worldly enjoyments and the service to Human Being is not lesser than only the service to God. This is really a remarkable element. The speciality of Baba's teachings lies in his terrestrial thinking and Humanitarian outlook by which man may become humble, honest and useful for the society. Baba used to say, Human values cannot be learnt from only the lectures and text books, But this can be learnt from the practicality of sacred saintly lives.

When the deep devotional feelings on Sri Sai Baba have been spread over in corner-corner of the world, Janab Abdul Raheemjee due to his direct and indirect relations and recollections with S***ai Seva field*** obtained as ancestral transmission for the period of three decades, framed instructively this religious history of Sri Sai messages. He, having given me this valuable opportunity to write the preface to this Book in three languages, really gratified me.

Siddhanta Ratna
Dr. Chalasani Subba Rao,
M.A.(Hindi), M.A.(Phil.), Ph.D., D.Litt.
Retd. Lecturer, Hindu College,
Chairman, Theosophical Society, MTM.

ఆలోకనం

'సాయి' అంటేనే ఎంతో హాయి మనిషికి, మనస్సుకి కూడా. ఎటువంటి బాహ్యాడంబరం లేకుండా పదిమందిలో మంచిని, ప్రేమను, సేవా భావాన్ని పెంపొందింపజేయడానికి, జీవితమంతా తాను ముందు నడిచి యితరులకు బాటను చూపించారు బాబా.

బాబా సేవలో జీవితాన్ని ధన్యం చేసుకున్న మా రహీమ్ మరో విలువయిన గ్రంథాన్ని బాబా భక్తుల ముందుకు తీసుకు వస్తున్నారు. లక్షలాదిమంది నిత్యం పారాయణం చేసే హేమాడ్‌పంత్ విరచిత సాయిచరిత్రలోని సారాన్ని క్లుప్తీకరించి, అల్పాక్షరాలలో అనల్ప భావాన్ని పొందుపరిచారు.

దేశంలో ప్రస్తుతం ఉన్న సామాజిక, ఆర్థిక పరిస్థితుల్లో 'సాయి' మతమే సర్వ సమ్మతం. సాయి విలక్షణ వ్యక్తిత్వాన్ని వర్ణించడానికి భాష లేదు. అది ఎవరికి వారు, వారి వారి అంతరంగాల లోతుల్లో విశ్లేషించుకోవలసిందే! కులమతాల కుళ్లు అంటకుండా సజల, సుజల గంగాధారలాగా బాబా జీవన వాహిని సాగింది. భక్తుల్ని పునీతుల్ని చేసింది, చేస్తున్నది కూడా! ఏ చరిత్రలు, ఏ పురాణాలు మనం చదివినా ఈ సరి దైవం మనకు కనపడదు. సాయి షిరిడీలోని ప్రజలతో కలిసాడు, కవ్వించాడు, కలహించాడు, ఆడాడు, పాడాడు. తాత్యా కోసం దేహ త్యాగం చేసాడు. భక్తుల కోసం, భగవంతుడు ఎంత దూరం వస్తాడో, ఎలా ఆరాటపడతాడో చూపించాడు. నిఖార్సయిన మానవ జీవనానికి భాష్యం చెప్పాడు.

అయితే, సాయి వ్యక్తిత్వాన్ని గూర్చి అర్థవంతమయిన నాల్గు ముక్కలు వ్రాయాలంటే, ఆ వ్యక్తి కూడా సాయి భావనల్ని నిలువునా నింపుకున్న వాడయి ఉండాలి. రహీమ్ బాబా సాయి సూక్తుల్ని పుస్తక రూపేణా తీసుకురావడమే కాకుండా, ఆచరణలో నూటికి నూరుపాళ్లు ఆచరిస్తున్నారు. సిరులపై మమకారం లేకుండా ధర్మ బుద్ధితో పేదలకు ఉచిత విద్యను అందిస్తున్నారు. ఆయన చేసే ప్రతి మంచి ప్రయత్నానికి బాబా తోడ్పాటు ఉంటుంది.

ఎంతో మంది మహనీయులకు జన్మనిచ్చిన భరత భూమిపై నడయాడిన భగవత్ స్వరూపుడయిన బాబా ప్రత్యేకంగా ఏ సందేశాలు ఇవ్వలేదు – బోధలు చేయలేదు. ఎలా జీవితాన్ని నడుపుకోవాలో, ఎలా దాన్ని గమ్యం ఎలా చేర్చుకోవాలో తనే ఆచరించి చూపాడు. **'నా జీవితమే నా సందేశం'** అని తెలిపాడు. ఎంత రాసినా, కొంతే అనిపించే ఆ మహనీయుని గ్రంథానికి ఈ ముందుమాట వ్రాసే అదృష్టం నాకు రావటం ఎన్ని జన్మల పుణ్యమో అనుకుంటున్నాను. ఈ జన్మకు ఇది చాలు.

ఆది నుంచి ఈ పుస్తకము ముచ్చటగా కూర్చడానికి వయోభారాన్ని అధిగమించి, శ్రమించిన బహుముఖ ప్రజ్ఞాశాలి డా॥ చలసాని సుబ్బారావు గారు ప్రత్యేకంగా అభినందనీయులు.

మానవుడెల్లపుడు మంచి బుద్ధితో మంచి మార్గంపై నడచు గాక !

జై సాయిరామ్!

నండూరి సారంగపాణి ఆచార్యులు
బ్రాంచి మేనేజరు – భారతీయ స్టేట్ బ్యాంకు
మచిలీపట్నం బజారు శాఖ

संदर्शिका

साई शब्द सुनते ही मन को अनिर्वचनीय आनंद मिलता है। श्री साई बाबा बाहरी चमक-दमक के बिना भक्तों में अच्छापन, प्रेम की भावना और सेवा तत्व भरते थे। जीवन भर आप आगे चलते औरों को रास्ता दिखाते थे।

साई भक्त अब्दुल रहीमजी जिसने बाबा की पुनीत सेवा में अपना जीवन धन्य बना डाला, अब और एक पुस्तक को भक्तों के सामने ला देते हैं। इस रूप में आपने **हेमाडपंत** के लिखे महान श्री साई सच्चरित के सारांश को संक्षिप्त बनाकर प्रस्तुत किया है।

आज देश की सामाजिक, धार्मिक और आर्थिक स्थिति-गतियों में श्री शिर्डी साई बाबा का प्रतिपादित धर्म ही सर्व मान्य है। वास्तव में श्री साई की महानता का वर्णन हम अपनी परिचित भाषा में नहीं कर पाते। वह अपने अनुभव मात्र का विषय रह जाता है। बाबा का जीवन संकीर्ण कुल मत वर्गों की भावना से दूर पुनीत गंगा प्रवाह सा भक्तों को धन्य बनाता रहा। हम कई पुराण-चरित ग्रन्थ पढ़ते हैं, किन्तु उनमें श्री बाबा सरिश चरितवान सज्जन को देख नहीं पाते। बाबा का जीवन अत्यंत सादा-सीदा रहता था। वे भक्त जनों से मिलजुल कर रहते थे, उनको सुनाते और उनसे सुनते थे। वे उनकेलिए कुछ करते थे, उनसे कुछ पाते थे। अपने इस विलक्षण जीवन के द्वारा श्री बाबा ने मानव जीवन की सच्ची परिभाषा स्थिर कर दी है। यह बात सच्ची है कि बाबा के बारे में कुछ लिखने केलिए हमें चाहिए कि हम प्रप्रथम बाबा के आदर्शों से भलीभांति परिचित रहें। बात यह है, लेखक रहीमजी बाबा रूपी सूर्य को अपनी पुस्तकों द्वारा ही नहीं, बल्कि अपने धर्माचरण द्वारा भी परिचित किया करते हैं। प्रशंसा का विषय यह है कि रहीम जी सेवा भावना एवं धर्मबुद्धि से प्रेरित होकर बाबा के नाम पर एक पाठशाला चलाते हैं जिसमें गरीब छात्र निःशुल्क शिक्षा पाते हैं। आप के इन सेवा कार्यों को साईबाबा की मदद अवश्य मिलती है।

इस पवित्र भूमि पर महात्मा दिव्य पुरुषों का जन्म हुआ था। श्री बाबा उनमें अधिक सम्मान्य महा पुरुष रहे। वास्तव में आपने शब्दों द्वारा कोई संदेश नहीं दिया, अपने प्रत्यक्ष जीवन में सादगी भरे सदाचरण के द्वारा अपना अमूल्य संदेश सुनाया करते थे। तद्वारा आपने बताया कि **आपका जीवन ही आपका संदेश रहा।**

श्री बाबा के बारे में चाहे कितना भी लिखा जाय, वह पर्याप्त न होगा। ऐसे पुण्यात्मा परम पुरुष संबंधित इस ग्रंथ केलिए यह संदर्शिका लिखने का सदवकाश मुझे प्राप्त हुआ, यह महत् भाग्य का विषय है। मैं समझता हूँ कि यह सचमुच मेरे गत जन्मों का पुण्य फल है। हाँ, इस जन्म केलिए यह फल पर्याप्त होगा।

अंततोगत्वा मै सिद्धांतरत्न डा.चलसानि सुब्बाराव जी को हार्दिक धन्यवाद देना अपवा कर्तव्य मानता हूँ, चूँकि उन्होंने समादर भावना से तीन भाषाओं में इस ग्रंथ को सुसंकृत एवं सालंकृत बना दिया है। ...**हमारी जीवन यात्रा अच्छे कामों केलिए अच्छे मार्ग पर चले !**

नंडूरि सारंगपाणि आचार्य
भारतीय स्टेट बैंक शाखाधिपति, मछलीपट्टणम

A View

The word Sai Ram gives usually a deep feeling of happiness to listener's mind. Without external pompositities, by his nature, Sai Baba used to beget in human mind the senses of goodness, love and service attitude. By giving able guidance, he tried to change the Society on his saintly route. Abdul Raheem Bhai who made his life successful through his dedicated service to Sai Baba is presenting to readers an another book named ***'Sri Sai Baba - an integral personality'*** full of essence of very famous work ***'Sri Saisaccharit'*** written by Hemadri Pant in Marathi.

This is true that in our present social and financial circumstances Sirdi Sai's religious opinions and messages are mostly valuable and requisite for the sake of society. In fact there is no language suitable at all to reveal the strange personality of Sirdi Sai Baba which is really to be felt only in our minds. Baba's integral life was being held like spontaneous stream of river Ganges out of the rot of castes and creeds which has been expiating the devotees. No exaggeration, there is no identical to Sirdi Sai in his times. Sai Baba lived in the hearts of millions, and he will live for immemorial ages. Sai Baba sacrificing his life for the sake of Tantya, proved that God always comes whatever to do for devotees. Really this is the crystalline definition for ideal human life.

Who wants to write some words about Sai Baba, first of all he should have filled up his mind with Baba's ideals. He should realize the Baba's entire personality. Abdul Raheem Bhai seems to be such person who introduced Baba not only through Book-publishing work, but also his practical living with benevolent character. He is doing his restless free service to Baba by conducting an educational institution also.

Baba, an integral divine Human being on this land, did not give particularly any message by tongue, but practically displayed his noble life as a model for right living. In fact **his living was exactly his message to the people.** About this sacred sage Sai Baba really what we write and howmuch we write, it can be said that it is not enough at all. I think, this is the great fortune to me that I got a choice to give this opinion about this Saint. I conceive it this is a reward of performing virtuous doings during some previous births. This present choice is enough for this present birth.

lastly I have to express my sincere gratitude to intellectual scholar Dr. Chalasani Subba rao who has enriched this book in three languages.

May we have always Right thinking on Right route !

Nanduri Sarangapani Acharyulu

Branch Manager State Bank of India, Machilipatnam.

ముందు మాట

శ్రీ షిర్డీ సాయిబాబా ధ్యాన మందిరం తరఫున ప్రచురితమైన 4వ అధ్యాత్మ విజ్ఞాన గ్రంథం యిది – **శ్రీ శిర్డీ సాయిబాబా పరిపూర్ణ వ్యక్తిత్వం**. తాత–తండ్రుల నుండి వారసత్వంగా అందుకున్న శ్రీ సాయిబాబా భక్తిని నా దేశ ప్రజలకందజేయడమే 35 సంవత్సరాలుగా నేను చేస్తున్న కృషి. ఒక వైపున స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాలో ఉద్యోగ ధర్మాన్ని నిర్వహిస్తూనే నా కుటుంబ సభ్యుల సహకారంతో యీ నిరంతర బాబా ధ్యాన యజ్ఞాన్ని నిర్వహిస్తున్నాను. ఈ ధ్యాన మందిరం భక్తులెందరినో ఆకర్షించింది. ఎందరో భక్తులను రూపొందించింది. ఇచ్చటికి సుదూర ప్రాంతాల నుండి శ్రీ బాబా దర్శనార్థం భక్తులు వస్తూంటారు. శిర్డీ భక్తి విధానాన్ననుసరించి యిచ్చట జరుగు కార్యక్రమాలు సామాన్య ప్రజలనే కాక పలువురు విద్యావంతులను సైతం ఆకర్షిస్తున్నాయి.

వారందరు సాయిబాబాను సద్గురువుగా భావించి ఆరాధించేవారు. సర్వసమానత్వం, సహోదర భావన, మతపరమైన ఔదార్యం లేక మత సామరస్యం, వివేకవంతమైన వ్యక్తిత్వం, శ్రమ శీలత, ఆడంబరాలకతీతమైన ఆదర్శ జీవనం, అంకిత భావంతో కూడిన సేవా భావన వంటి సులక్షణాలు కలిగిన మానవ సమాజం కొరకు తపించిన సాయిబాబా సద్గురువు కాగలగడంలో సందేహం లేని భక్తులెందరో ఆయనను దైవ సమానునిగా భావించి ప్రణమిల్లుతున్నారు. వారి దృష్టిలో విశ్వాసం మరియు నమ్మిక అనేవి మానవుని సుఖ జీవనానికి పరమాధారాలు గదా. ఆ భక్తులు మనోవాచా కర్మణా శ్రీ సాయి ప్రబోధించిన జీవన మార్గంపై పయనిస్తున్నారు. ఆత్మకు పరమాత్మకు మధ్య; నిర్గుణత్వానికి, సగుణత్వానికి మధ్యనున్న ఏకత్వాన్ని తెలిసికొనగలిగిన జ్ఞానం; మంచికి చెడుకు మధ్యనున్న ఆంతర్యాన్ని అర్థం చేసికొనగలిగిన జ్ఞానం మనకు శ్రీ సాయి బోధనల వల్లనే సాధ్యపడగలదని వారి నమ్మిక. శ్రీ సాయిబాబా జ్ఞానానికి మూర్తి రూపమనీ, కనుకనే ఆయన పట్ల నమ్మకం తమ మనస్సులలోని మాలిన్యాలను కడిగి వేస్తుందని వారి విశ్వాసం.

అవసరమైన మేరకు భక్తుల సహాయ సహకారాలందుకొని యీ సాయి ధ్యాన మందిర ఆధ్వర్యంలో ఉచిత ప్రాథమికోన్నోత పాఠశాల నొక దానిని

నిర్వహించడం కూడ జరుగుతూంది. వందలాది బాలబాలికలీ సంస్థ ద్వారా ఆధ్యాత్మిక చదువులనందుకొంటున్నారు. శ్రీ సాయిబాబావారి లౌకిక ఆశయాల (Secular feelings) కనుగుణంగా భక్తితో పాటు సామాన్య విద్యావ్యాప్తికి, సాంస్కృతిక వికాసానికి యీ సాయి ధ్యాన మందిరం పాటుపడుతూంది. ఈ ఆశయాల వ్యాప్తికి గ్రంథ రచన దోహదపడగలదను నమ్మకంతో ధ్యాన మందిరం లోగడ కొన్ని గ్రంథాలను ప్రచురించింది. ఈ రంగంలో పెద్దలు డాక్టరు చలసాని సుబ్బారావు గారు మాకందించిన సహకారం మరువరానిది. ఆయన రచించిన 'మృత్యుంజయుడు – శ్రీ సాయిబాబా' అను ప్రశస్త గ్రంథం మానవాభ్యుదయ ప్రవక్తగా, మహోన్నత మనీషిగా, దైవాంశ సంభూతునిగా శ్రీ సాయినాథుని పరిచయం చేసింది.

ప్రస్తుత గ్రంథం **'శిర్డీ సాయిబాబా - పరిపూర్ణ వ్యక్తిత్వం'** మూడు భాషలలో వెలువడు తూంది. ఇది సాహసంతో కూడిన చర్యే. శ్రీ సాయి ఆశయాలను ప్రాంతీయత నతిక్రమించి జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో, అంటే తెలుగు – హిందీ – ఇంగ్లీషు భాషలలో ప్రచురించు సంకల్పం యీ సాహసానికి మూలం. గత దశాబ్ద కాలంగా నేను చేస్తున్న ఆలోచనలు యీనాటికి ఫలించడం శ్రీ బాబావారి దయవల్లనే. మూడు భాషలలో ప్రావీణ్యముండి వ్రాయగల డా. చలసాని సుబ్బారావుగారు తన పనులను నిలిపి యీ పనిని పూర్తి చేయగలగడం ఎంతో ఆనందదాయకమైన విషయం. ఇందుకు వారికి నా హృదయ పూర్వక ధన్యవాదాలు. వారి గ్రంథంలో నాచే రచించబడిన తెలుగు సూత్రాదర్శాలను హిందీ – ఇంగ్లీషు భాషలలో కనువదించడమే కాక విద్వత్తుతో కూడిన గ్రంథ పీఠికను మూడు భాషలలో వారే రచించి యిచ్చారు. ఇది వారి ఔదార్యం, సాయి సేవా కార్యక్రమాల పట్ల వారికి గల అభిమానం. వారికి సాయిబాబా ఆశీస్సులు సదా వుంటాయి.

ఇకపోతే అడిగినంతనే యీ గ్రంథంపై తమ అమూల్యమైన అభిప్రాయాన్ని వ్రాసి గ్రంథ ప్రశస్తిని పెంచిన మచిలీపట్టణం స్టేట్‌బ్యాంక్ బ్రాంచి మేనేజరు శ్రీ ఎన్. సారంగపాణి ఆచార్యులు గారికి నా హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలుపు కొంటున్నాను. సకాలంలో యీ గ్రంథ ప్రచురణను మూడు భాషలలో సర్వాంగ సుందరంగా పూర్తి చేసి యిచ్చిన శ్రీ చంద్రకళా ప్రెస్ వారిని అభినందించడం నా విధిగా భావిస్తున్నాను.

- జనాబ్ అబ్దుల్ రహీం

प्रथम वचन

यहपुस्तक Ÿæè âæ§ü ÕæÕæ - °·¤ ÂçÚUÂê‡æü ÃØç•Ì ß श्री साई ध्यान मंदिर, मछलीपट्टणम की तरफ से प्रकाशित चौधी पुस्तक है। इस मंदिर के माध्यम से मैं गत 35 वर्षों से श्री बाबा-भक्ति का प्रचार कर रहा हूँ। यह भक्ति मुझे बपौती के रूप में अपने बाप-दादाओं से मिली थी। एक ओर मैं भारतीय स्टेट बैंक, मछलीपट्टणम में नौकरी का काम संभालते हुए, साई बाबा के इस ध्यान मंदिर का निर्वाह करता रहा हूँ। इस मंदिर की स्थापना अपने परिवार-सदस्यों की मदद से मैंने 35 वर्षों के पूर्व मछलीपट्टणम में की है। साढे तीन दशकों से यह मंदिर शिर्डी साई भक्ति पद्धति के अनुरूप संचालित है। यहाँ के आध्यात्मिक सेवा कार्यक्रमों ने कई भक्तों को आकृष्ट किया है। नित्य प्रति इस मंदिर में श्री साई बाबा के दर्शन केलिए आनेवाले भक्तों की संख्या अधिक है। बाबा के दर्शन केलिए साधारण लोग ही नहीं, पढ़े लिखे विद्वान भी भक्त बन कर यहाँ आते हैं।

वे सब श्री शिर्डी बाबा को अपना सद्गुरू मानते हैं। वे बाबाजी के सीखों से भ्रातृभावना, भक्ति भावना, धार्मिक औदार्य, धर्मज्ञता, क्षमशीलता, सहनशीलता, जीवन में सादगी, निरभिमान, परिशुद्ध सेवा भावना आदि सद्गुणों को सीखते हैं। यही कारण है कि वे सब शिक्षित और अशिक्षित सब लोग श्री बाबाजी में भगवदंश को पाते हैं। उनके विचारों में आस्था और विश्वास मनुष्य के सुखी जीवन के परमाधार तो हैं। वास्तव में मनुष्य अपने जीवन के मार्ग पर विश्वास के बिना एक कदम भी आगे बढ़ न पायेगा। वे सब भक्त जन बाबा के बताये मार्ग पर ससंतोष चलते हैं। उनका यह विश्वास है कि आत्मा और परमात्मा एवं निर्गुण और सगुण के बीच स्थित समत्व का ज्ञान साईबाबा की कृपा से ही उपलब्ध होता है। यही नहीं, बुराई और भलाई के बीच का आंतर्य भी हमें बाबा की कृपा के बिना ज्ञात नहीं होता। वे भक्त यह मानते हैं, यह विश्वास करते हैं कि श्री साई बाबा ज्ञान का मूर्त रूप है। इसीलिए उनके प्रति अपनी आस्था पूर्ण भक्ति अपने मानसिक दुर्बलताओं को दूर करती है।

आध्यात्मिक संस्कृति को दृष्टि में रखकर मैंने इस मंदिर के अहाते में एक उच्च प्राथमिक विद्यालय की स्थापना भी की है जोकि सुचारू रूप से संचलित है। बाबा के नाम पर आज तक हजारों बाल-बालिकाएँ शिक्षण शुल्क के बिना इस पाठशाला से शिक्षित बन निकले हैं।

इस आशय से कि श्री साई के मानवादर्शों एवं भक्ति के प्रसार में पुस्तक रचना सहायक बन सकती है, हमने मंदिर की तरफ से कुछ ग्रन्थों को प्रकाशित किया है। इस विषय में हमें डा.चलसानि सुब्बाराव से जो सहकार मिला है वह अविस्मरणीय है। **'मृत्युंजयुडु - श्री साई'** नामक उनकी पुस्तक ने हमारे साई मंदिर का मान बढ़ाया है। इस पुस्तक में लेखक ने श्री साई बाबा को मानवाभ्युदय प्रवक्ता एवं महा मनीषि के रूप में परिचित किया है।

प्रस्तुत ग्रन्थ Ÿæè âæ§ü ÕæÕæ - °·¤ ÂçÚUÂê‡æü ÃØç•Ì ˆß तीन भाषाओं में प्रकाशित हो रहा है। श्री साईनाथ की श्रेष्टता अधिक जनों तक पहुँच जाय, इसी ख्याल से हमने तीन भाषाओं में इसे प्रकाशित करने का साहस किया है। श्री बाबा की कृपा से दस वर्षों बाद हमारी यह मंशा फलवान बनी। इस विषय में सिद्धान्तरत्न **डा.चलसानि सुब्बारावजी** विशेष धन्यवाद के पात्र हैं। आपने मेरी पुस्तक का हिन्दी और अंग्रेजी में रूपांतर प्रस्तुत करने के साथ-साथ पुस्तक की संपूर्ण पीठिका या मुखबंध को तीन भाषाओं में लिख दिया है। इस पवित्र कार्य केलिए आपने अपने कुछ जरूरी कामों को स्थगित भी कर लिया है जिसकेलिए हम आकांक्षा करते हैं कि उन्हें श्री बाबा की दुआएँ हर वक्त मिला करें।

मेरी अभ्यर्थना मान कर हमारे शहर के भारतीय स्टेट बैंक के शाखाधिपति श्री नंडूरि सारंगपाणि आचार्य ने इस पुस्तक पर अपनी बेश कीमत राय लिख दी है, और तद्द्वारा उन्होंने इस पुस्तक का मान बढ़ाया है। एतदर्थ हम उनको अपनी ह्रृदयंगम कृतज्ञता जताते हैं। अंततोगत्वा तीन भाषाओं में इस पुस्तक की सुंदर छपाई केलिए मैं मछलीपट्टणम के चंद्रकला मुद्रणालय को अपने धन्यवाद का पात्र मानता हूँ।

- जनाब अब्दुल रहीम

Foreword

This is the 4th publication of Sirdi Sai Dhyan Mandir, Machilipatnam. My efforts for the last 35 years, are to give the Sai Devotional service to my country men, which I got as an ancestral property. By conducting a job in State Bank of India, Machilipatnam, I have been doing continuous service to Sai Bhakti with the cooperation of my family members. This Sai Dhyan Mandir has attracted and made so many devotees of Sirdi Sainath. From the distant areas the devotees abundantly come for Sai Darsan to this Mandir. The programmes accordance with sai devotional system, are attracting here not only ordinary people but also educateds.

These are all devotees who regard Sai Baba as the real teacher of divine personality. Because he strived hard for the scred society full of such individuals having these merits like Equality, Equity, Fraternity, Religious liberality, Simplicity, Prudential Personality, Dignity of labour, service attitude with dedicational mind. Faith and belief constitute iron pillers of the felicitous life. Holy thoughts, Holy words and Holy deeds follow their Sai marg. In their view service and sacrifice are conrnerstones of Sai Baba's teachings. They believe, the wisdom to understand oneness between Atma and Paramatma, Nirguna and Saguna and Knoweldge to know the distinction between desirableness and undesirableness, can only be obtained through Sai's divine influence. In this expectation, Sri Sirdi Sainath, the embodiment of divine wisdom, still lives in the hearts of devotees washing all the evil favour.

On the demand of devotees and occasionally by their cooperation, an elementary high school also is being conducted on free system by this Sai Mandir. Thousands of boys and girls are

getting free education in this religious school for the last three decades. This Sai Mandir is doing its service for the spread of National Elementary education and the development of spiritual culture along with devotional mind according to the secular ideals of Sai Baba. In view that it will be helpful to promote the ideals of Sai Baba, we published some books also towards the Mandir. In this subject, the valuable cooperation from *siddhantaratna* ***Dr. Chalsani Subba Rao***. is really praise worthy. He by his contribution ***'Mrutyunjayudu'*** introduced the Sainath as a prophet of Human regeneration, magnificent, marvellous and divine personality.

Present volume **"Sri Sirdi Sai Baba an integral personality"** comes in three languages. No doubt, this is our an adventurous effort. Really its basis is to plan out to publish this book simultaneously in Telugu, Hindi an English as well as on National and international understanding. This is only my ambition for the last ten years which was now fulfilled by the grand grace of Baba. **Dr. Chalasani Subba Rao** well versed in three languages and the subject concerned, having postponed his other works, completed this book for which I am very grateful to him. He not only translated this book of mine in Telugu into two languages - Hindi and English, but also he wrote a valuable and scholastic preface to this book, in three languages. This belongs to his high mindedness, generosity, and reverential mind on Sri Sai Seva Programmes. He worked tirelessly and gave much of his time for this purpose. He will have always Sri Baba's blessings.

I wish to acknowledge my hearty thankfulness to our State Bank manager Sri N. Sarangapani Acharya for giving an excellent opinion on this book. I think it my duty to express my thanks to Chandrakala printers, Machilipatnam for their awareness to bring out this work in time.

- Janab Abdul Raheem

శ్రీ శిర్డీ సాయిబాబా పరిపూర్ణ వ్యక్తిత్వం

శ్రీ శిర్డీ సాయి సన్మార్గ సందర్శిక

మొదటి రోజు పారాయణ - గురువారము

1. శ్రీ సాయినాథుడు మసీదులో కూర్చొని ప్రపంచములోని భక్తుల పాపములను, తిరుగలిలో వేసి, విసిరి ప్రతి రోజూ భక్తులను రక్షించేవారు. భక్తుల రక్షించటమే వారి మనోభీష్టము మరియు స్థిర సంకల్పము.

1. श्री साईबाबा मस्जिद में बैठ हर रोज दुनिया के पापी जनों के पाप कार्यों को अपनी चक्की में आटे की तरह पीस डालते थे । तद्वारा वे अपने भक्तों को पापों से बचाते थे।

1 Sri Sainath sitting at the mosque in Sirdi used to protect the devotees and their interests by grinding their wordly grievances and disobedience of moral laws or divine commands everyday in the form of milling the flour in quern by his hands. It is his life-motive.

2. ప్రతి భక్తుడు, తమ అహంకారమును విడనాడి, తమ దృష్టియంతయూ మనస్ఫూర్తిగా సాయిబాబా పాదాల మీద వుంచిన, బాబా మన మీద తమ దృష్టిని సారించి, కరుణించును. మనకు పూర్తి రక్షణ, సహాయము చేయును. మనమందరము గురువు యొక్క ఆవశ్యకతని తెలుసుకొన వలయును.

2. भक्त अहं छोडकर बाबा के पैरों गिरता है तो वह सुरक्षित जीवन पाता है। भक्तों का सुखी जीवन ही बाबा जीवन का परमार्थ है।

2 We are liable to realise the need of Guru the master in spiritual affairs. Every devotee can obtain full protection from his life regrets and calamities, and get his good condition by surrendering himself to Baba without any kind of prejudice and self conceit. Then Baba will piteously save him.

3. ఎవరైతే బాబా మీద పూర్తి నమ్మకముంచి, సర్వస్య శరణాగతి చేసిన బాబా మనకు జ్ఞానరత్నములు ప్రసాదించును. బాబావారు దీపస్తంభముల వలె మనలోని చీకటిని పోగొట్టి మనకు వెలుతురు అనే జ్ఞానరత్నాల్ని, వివేకాన్ని ప్రసాదిస్తారు. గురువులాగా మనకు మంచి దారి చూపిస్తారు.

3. जो मनुष्य पूर्ण विश्वासी बनकर बाबा की शरण में आजाता है उसे बाबा ज्ञानी बनाकर अच्छे मार्ग पर ला रखते हैं। बाबा हमारे सच्चे मार्गदर्शक हैं।

3. Baba like a good master and a generous instuctor guides us on right route and bestow us the bright light of prudentiality, bright light of Sagacity, bright light of wisom and bright light of needful and prompt understanding on the problems, if we pray him with deep trust and belief.

4. మానవలోకంలో అధర్మము పెచ్చుపెరిగి, కులములు, మతముల మధ్య భేదభావాలు హెచ్చి, వివేకము నశించినప్పుడు వారికి మంచిదారి చూపటానికి భగవంతుడు ఒక అవతార పురుషుడుగా అవతరిస్తాడు. అలాంటి వారే శ్రీ షిరిడీ సాయిబాబా. మీరు కూడా అన్ని మతములను సమభావముతో, భగవంతుడు ఒక్కడే అని తెలుసుకొని చూచుట తెలుసుకోండి.

4. इस दुनिया में मनुष्य जब विवेक हीन बनकर कुल-वर्णों केलिए, संकुचित धर्मों केलिए लड मरते है, अधर्मी और अज्ञानी बनते हैं तब ईश्वर उनको ठीक रास्ते पर ला रखने का प्रयोजन लेकर इस पृथ्वी पर अवतरित हुआ करता है। शिर्डी बाबा ऐसा ही एक अवतार रहा, जिन्होंने लोगों को एकता का संदेश सुनाया, सुख और शांति का मार्ग जताया।

4. We should know that God is one. All the religions we have, lead us to same one. He is enlivening and enlightening the all creatures. He is the designer and destinator of all religions. When human nature is vanished by growing in them various sins, immoralities, wickednesses, other unicrupulous tendencies, and an antagonism among the religions, The almighty will incarnate in the Society to save the human interests.

5. అనవసరమైన వివాదాలకు పోకుండ, ఎదుటివారిని ఓడించవలెనన్న భావన రానీక అందరినీ ప్రేమించుట నేర్చుకొనుము. అప్పుడు మీకు అందరిలోను బాబా వారి యొక్క రూపము దర్శితమగును. ఇది యదార్థము. నిజము తెలుసుకొని మెలగుము.

5. जीवन में औरों को पराजित करने की भावना छोडकर व्यर्थ भगडों से दूर रहो। सबके प्रति प्रेम का व्यवहार रखो। तब यह निश्चित होगा कि सब में बाबा की दिव्य मूर्ति देख पाओगे।

5 Habituate always to all the fellow men without any kind of self seeking mind, without any prejudice, without any ambition, love all with fellow feeling. Then, this is true, you can visualize Baba in all of them that will be invincible need of you.

6. శ్రీ సద్గురువు సాయినాధుని హస్త స్పర్శ మనకు లభించిన, మనలోని కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ, మదమాత్సర్యములనే ఆరు శతృవులు నశించును. ఆధ్యాత్మికతత్త్వము జాగృతమగును.

6. जब हम सद्‌गुरु साईनाथ का शीतल हस्त स्पर्श पाते हैं तब हम काम–क्रोध–लोभ–मोहादि आंतरिक शत्रुओं के चंगुल से मुक्त हो जाते हैं। हममें आध्यात्मिकता जागृत होती है।

6. By touching us Baba's pious hands, we get rid of our internal six enemies like lust, anger, foolishness (infatuation), greed, madness (intoxigation), and malice. Then a real spiritual sense will grow within us.

7. శ్రీ సాయిబాబా వారు వివిధ మతముల వారిని, ఏ రీతిగా సమానముగా చూసిరో ఆ విధముగ మనమందరిని సమానముగా భావించి కలసిమెలసి జీవించుట నేర్చుకొనవలెను. ఎదుటి వారి కష్టములు మనవిగా భావించి, ఎదుటివారికి సహాయపడుట, ఆదరించుట, నేర్చుకొనవలయును. అప్పుడు ఎదుటి వారు మిమ్ములను దేవునిగా పూజించెదరు.

7. श्री साईनाथ जिस तरह दयालू बनकर विविध धर्मों के प्रति समादर भावना रखते थे, उसी तरह हम भी परस्पर भेद भावना भूलकर सर्वों को समान दृष्टि से देखना सीखलें, मुसीबतों में दिलसे उनकी सहायता करलें, तो समाज में हमारा आदर-सत्कार बढेगा।

7. Sai Baba used to treat all the religions equal with impartial, newtral, and sympathetic outlook. We also should give them equal regard and recognition. We should learn to live together with the men of all religions, creeds and customs. All we should be helpful continually with one another in distresses and delights, adversities and amusements. Then you can easily obtain from others a great respectable regard.

రెండవ రోజు పారాయణ - శుక్రవారము

8. మానవజన్మలో మాత్రమే మోక్షమును పొందే అవకాశము, వివేకము కలదు. కనుక మనమందరము మోక్షమును పొందుటకు అనుదినము దేవుని ప్రార్ధించవలెను. ఈ సాధన ఈ రోజునుంచి ప్రారంభించుము.

8. यह सच है, जीवन में मोक्ष पाने का सदवकाश केवल मनुष्य को ही रहता है, विवेकी बनने का अधिकार भी मनुष्य को है। अत: हरेक मनुष्य विवेकी और मोक्षगामी बनकर सदा ईश्वरत्व की साधना किया करे।

8. We should pray the God for getting salvation in this life. Because the human life is only choiced for this redemption. Man is only deserved being for this emancipation. So as far as possible you should start at once the spirital practice for getting emancipation by the mercy of Sainath.

9. గురువే దైవ స్వరూపులు, గురువాజ్ఞకు వ్యతిరేకముగా మనము నడువకూడదు. గురువే త్రిమూర్త్యాత్మకము, పరబ్రహ్మముగా భావించి మనము పూజించుకొనవలయును. గురువును పూజించిన సమస్త దేవతలను ఆరాధించినట్లగును. గురువు మన మనసులోని ఆలోచనల న్నియు గ్రహించి మనలను మంచి మార్గములో నడచుటకు సహాయము చేయును. మన కష్టములనన్నిటిని పటాపంచలు చేయును.

9. इस लोक में ज्ञानदाता होने की वजह से गुरु ईश्वर है। हमारेलिए वास्तव में गुरु महराज से बढकर कोई महान नहीं है। आचार्य ही साक्षात् परमात्मा है। वही आम जनों का सच्चा मार्गदर्शक होता है। अत: गुरुओं की सेवा करो, ईश्वर की दया पाओ।

9. You can see the God in your teacher as well as your parents. You should not behave against the teacher. You should always obey his commands. First of all in your life, is to be regarded conceiving him as God. Because teacher guides you to go on good route, helps you to think off good thoughts by which man can achieve a perfect career of his good life.

10. ప్రతి ఒక్కరు భగవంతునితో ఆత్మాను సంధానము జరుపుకొనవలెను. అదియే మన జీవిత పరమావధి. ఎవరైతే ఆత్మానుసంధానము భగవంతునితో జరిపెదరో వారికి దైవ శక్తి లభించును. వారికి అష్టసిద్ధులు లభిస్తాయి. నీ యొక్క ఆసనమును ఇతరులకు ఇచ్చుటకు వెనుకాడకుము, అలాంటి విశాల హృదయుడే శ్రీ సాయిబాబా; మనము త్యాగశీలురమై యుండవలెను.

10. आत्मसाक्षात्कार करलेना – यानी अपनी आत्मा में ईश्वर को प्रतिष्ठित कर लेना ही मानव जीवन की परमावधि है। इस आशय की पूर्ति में जो आदमी सफल हो जाता है वह अष्टसिद्धियों एवं नव निधियों का अधिकारी होता है। वही आदमी साईनाथ की दया का पात्र बनेगा।

10. Every one should sincerely come into contact with the Almighty in guise of Sai Baba. This kind of spiritual effort is the destination for human being. By coming into such contact with Sainath, man can achieve divine spirit, an excellent energy and a good life. He can obtain eight kinds of personified powers of the nature. Which help a man to fulfil his desires, by getting blessings of Sai Baba, the image of the All mighty.

11. శ్రీ సాయిబాబా సాక్షాత్తు పరబ్రహ్మ స్వరూపులయినప్పటికీ, సామాన్య మానవునివలె జీవించి, భక్తులందరికీ వారి వారి మనోభీష్టాలు నెరవేర్చేవారు. భక్తులు సాయిబాబాని పూజించే సమయంలో వారి వారి కులదైవాన్ని మరియు గురువు యొక్క స్వరూపాన్ని బాబాలో దర్శించగలిగేవారు. సాయిబాబా సర్వ దేవతా స్వరూపుడు. పంచ భూతములు వారు చెప్పినట్లుగా నడచుకొనేవి.

11. साई बाबा दैवांशी महापुरुष और सर्व शक्तिवान होकर भी साधारण जनों बीच साधारण जीवन व्यतीत करते थे। वे भक्तों की इच्छाएँ तो पूरी करते थे। भक्त लोग साईनाथ में अपने गूरुओं और खानदानी देवताओं के दर्शन पाते थे। आज हम भी उसी भावना से साईनाथ की उपासना कर लें।

11 Sri SaBaba, though he is an incarnation of God, lived like a ordinary person, but fulfiled always the wortdly desires of devotees. All the devotees usually can visualize their divinitees in Sai Baba. Sai Baba was able to command the nature and its elements. He was an embodiment of all Deities.

12. సాయిబాబా వారి అనుమతి లేనిదే ఎవరూ షిరిడీకి వెళ్ళలేరు. బాబావారు ఇష్టపడిన పిచ్చుక కాలికి తాడు కట్టి లాగినట్లు భక్తులను తన దగ్గరకు రప్పించుకొని దీవించి పంపే దయార్ద్ర హృదయులు. శ్రీ సాయిబాబా కలలో కనపడి దీవించెదరు. మనమందరమూ మన గురువునందు మనస్సును లగ్నము చేయవలయును. మీరు కూడ షిరిడీ దర్శించే భాగ్యమును పొందగలరు.

12. साईनाथ की इच्छा के बिना, कृपा के बिना कोई शिर्डी पहुँच नहीं सकते। यदि साईनाथ चाहे तो अपने भक्तों को अपने यहाँ बुलाकर भी उनकी कामनाओं की पूर्ति करते थे। बाबा इतने दयावान थे कि स्वप्नों में भी दर्शन देकर भक्तों को संतुष्ट करते थे। आवश्यकता इस बात की है कि भक्त बाबा पर अटल विश्वास तो रख लें।

12 Nobody can go to Sirdi without Sai's acceptance, Sai's intention, Sai's compassion. Sai can intentionally birng the devotee to Sirdi, the holy place of Baba. Hence you try attentively to get Baba's favour and blessings as a gift of God. On this way you derive a happy choice to go and see that holy place.

13. ప్రతివారు, తమ తమ పూర్వ జన్మ పాపములను ఈ జన్మలో కష్టములుగా అనుభవించవలసియున్నది. గురువును ఆశ్రయించిన ఆ కష్టములు తీర్చగలరు. కాని దానికి బాబా ఎప్పుడూ ఒప్పుకొనరు. కాని అవసరమైతే పోయే ప్రాణాన్ని కూడా ఆపి రక్షించిన సద్గురువు మన సాయిబాబా. బాబాగార్ని ప్రతి నిత్యము పూజించిన మీ కష్టములన్నియూ తొలగిపోవును.

13. हरेक आदमी अपने पुर्व जन्म में किये पापों के फल इस जन्म में मुसीबतों के रुप में झेलता है। एक मात्र गुरु ही उन मुसीबतों से उसको बचा सकता है। साईबाबा वास्तव में ऐसा ही-प्रभावशाली गुरु महराज है जिसकी सेवा शुश्रूषा कर भक्त अपने प्राणों की रक्षा तक पा सकता है।

13 It is true, that every man takes burden some sufferings and endures hard life as the result of his sinful conduct in his past life. On this point, Arsha Vanee also says, <u>Poorva Janma Kritam Paapam Vyadhi Roopena Tishtati.</u> But Baba who can revive creature, says to the man to live a present spotless life that he may get rid of sinful career of previous life.

14. శ్రీ సాయిబాబా సర్వాంతర్యామి. జరిగింది, జరగబోయేది అన్నియూ ముందుగా తెలుపగల సర్వాంతర్యామి. అటువంటి విషయాలు తెల్పి భక్తులను ఆశ్చర్యచకితుల్ని చేసేవారు. భూతభవిష్యత్ వర్తమానాలు తెలిసిన మహాజ్ఞాని శ్రీ సాయిబాబా. భక్తులు కాంతా కనకములయందు ఆశను విడువవలెను. అప్పుడే వారు ఆధ్యాత్మిక శిక్షణకు అర్హులని బాబా వారి అభిప్రాయము. ఎవరైతే అలా చేస్తారో వారియందే బాబాగార్కి మిక్కిలి ప్రేమ మరియు మక్కువ.

14. साईबाबा सर्व व्यापी त्रिकालज्ञ हैं। बाबा की कृपा से ही भक्त अपने जीवन में आनेवाले सांसारिक क्लेशों से बच सकते हैं। भक्त तो कांता के प्रति अति कामना और धन के प्रति अति लालसा छोड कर बाबा की शरण में आता है तो वह अवश्य बाबा का कृपा पात्र बनता है।

14 Sri Sai Baba is omniscient and omnipotent. He knows all things well. He can say about the past and future alongwith present. He can perfectly visualize and observe all things with foresight. Sai Baba used to advise his devotees they must be far from resistible riches. They must get rid of the desires of wealth and woman i.e. money making and sexual pleasure. Such spirited devotees are dearly loved of Sai Baba.

15. తన దగ్గరకు వచ్చిన చోల్కరు అనే భక్తునకు ఎక్కువ చక్కెర వేసి, టీ త్రాగటానికి ఇమ్మని చెప్పి వారిని ఆశ్చర్యపరచినారు. అప్పటి నుంచి ఈ చోల్కరు గారికి బాబా అంటే అమితమైన ప్రేమ కల్గింది. భక్తులు తమ దైవాన్ని మనస్ఫూర్తిగా పూజించవలెను. మీకు కూడ వారికి కలిగిన అనుభూతి కలుగుతుంది.

15. बाबा की आँख भक्त का दिल देख सकती है, बाबा का मन भक्त की मनसा जान सकता है। भक्त दुराव-छिपाव छोड कर मनमति बन बाबा की सेवा में लग जाता है, तो वह मनमानी मुराद पा सकता है। इस में संदेह नहीं।

15. Once a marahati gentleman cholker came to Sai Baba. Baba astonished him by saying to offer him a Tea with suffiecient sugar. Cholker boundlessly pleased towards Baba's benevolence and simple mindedness. Then He became ardent devotee of Baba. We also should try to please Baba and reach nearer to him.

మూడవ రోజు పారాయణ - శనివారము

16. బ్రహ్మజ్ఞానము సంపాయించాలంటే మనలో వున్న పేరాశను విడువవలెను. ధనమందు వ్యామోహమును చంపుకొనవలెను. హృదయ పూర్వకముగా నీకున్నదంతయు సాటి వారి శ్రేయస్సు కొరకు వినియోగించిన ఎడల నీవు బ్రహ్మజ్ఞానానికి అర్హుడవవుతావు. గురుకృప వల్లనే బ్రహ్మజ్ఞానము సంప్రాప్తించును.

16. ब्रह्मज्ञान की - प्राप्ति केलिये भक्त को गुरु कृपा आवश्यक होती है। गुरु कृपा के बिना ब्रह्मज्ञानी बनना दुस्तर है। गुरु कृपा पाने का अधिकारी मनुष्य तभी होता है जबकि वह जीवन में व्यर्थ भोगलालसाओं को छोडकर निष्कामी बन बाबा की शरण में आता है, साधु जीवन व्यतीत करता है।

16. If you are desirous of divine knowledge, first of all you should give up your greedy mind, destructive desires of excessive earning of money and other luxuries. For this purpose, you should mindfully learn to spend your money for the penniless people. Then only you become deserved to get divine knowledge which can be easily obtained by the mercy of Guru Baba.

17 & 18.

మనకు దైవమచ్చిన వరము గాని, మంత్రము గాని, సత్ప్రవర్తన కలవారికి చెప్పి వారిని సన్మార్గులుగా చేయుట మనము అలవాటు చేసుకొన వలయును. గురుచరితామృతము అనగా "శ్రీ సాయి సచ్చరిత్ర" (The Grand history of Sainath) పారాయణ చేసిన మనకు గురుకృప లభిస్తుంది. గురువును బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులుగా కొలువవలెను. తల్లి తాబేలు పిల్ల తాబేలును ఏ విధముగా చూపులతో పెంచునో, ఆ విధముగా గురువు, శిష్యుని తన చూపులతో ఆశీర్వదించును.

17. गुरुचरितामृत यानी श्री साई सच्चरित एक महान मार्ग निर्देशक ग्रन्थ है जिसका अध्ययन साईनाथ का मार्ग प्रशस्त करता है। मन लगा कर उस ग्रन्थ का मनन करो।
18. मनुष्य केलिए जीवन में अच्छी आदतें ही असली संपत्ति होती है। आचार्यों द्वारा, अध्ययन द्वारा, अथवा साधना द्वारा, तुम्हें ज्ञान की उपलब्धि होती है उससे औरों को भी ठीक रास्ते पर ला रखने का यत्न करो। तुमसे गुरु प्रसन्न हो ते हैं।

17. To be good is noble, no doubt, but to teach others how to be good is nobler - This is the significance of good culture. Sai Baba tells us that we may enrich the others by our good behaviour, our virtue, and our moral goodness gained as a gift of God or of Guru mantra. Sai Baba wants his devotees to be men of such good culture.
18. Every devotee must mindly read the history of Baba's life, and he should know his good qualities, genial events, educative messages of his divine life. We the devotees are to worship the Baba conceiving him heartily as Trinity - Brahman, Vishnu and Maheswara. By Baba's mercy we can achieve eternal peace and progress in our wordly life.

19. ఒకరి కష్టమును, ఇంకొకరు వుంచుకొనరాదు. దానికి తగిన మూల్యమును ధారాళముగాను, వుదారముగాను ఇవ్వవలెను.

19. स्ववलंबन एक महान धर्म है। पराधीनता की भाँति परान्नभुक्तता किसी केलिए, किसी हालत में वांछनीय नहीं होती। अत: आवश्यकता इस बात की है कि जीवन में एक के श्रमका दूसरा भुक्तभोगी न बने, उस श्रम का यथोचित मूल्य अदा करना वांछनीय है।

19. In this life every thing has its own value. Every man is industrious. He earns his living by hard labour. Baba says, we should not take in any circumstances free labour from others. We should properly pay some thing in view of other's labour. Sri Baba always reminds us - Industry is fortune's right hand. Because life is better than bags of gold.

20. ప్రతి భక్తుడు కలిమి లేములలో, సుఖ దుఃఖములలో, ఒకే రీతిగ ఉండి భగవంతునితో ఆత్మాను సంధానమునందు మునిగి తేలుచుండవలెను. ఈ స్థితిలో వానికి గురుకృప కావాలి. కనుక మనము నిత్యమూ బాబా వారి జీవిత చరిత్ర పారాయణ చేసిన ఈ విధమైన శక్తి మనకు కలుగుతుంది.

20. बाबा की जीवनी का पारायण मोक्षगामी भक्त को अपूर्व शक्ति प्रदान करता है। गरीबी और अमीरी, एवं सुख-दुखों की चिंता छोड कर जो भक्त ईश्वरानुभूतियों से संपन्न होता है, वह अवश्य बाबा का प्रिय बनता है।

20. The devotee should be self conscious and surrenderer to Sirdi Sai Baba with a sense of sameness of pleasures and pains, comforts and troubles, gratifications and grievances. For this condition he should always endeavour to get Baba's blessings. He is to reverentially read Baba's biography for getting wise conduct and wistful career.

21. మనకు అదృష్టము కలిగినప్పుడు యోగులు తమంతట తామే మనలను కలుసుకొని మనకు జ్ఞానోదయం కలిగిస్తారు. మనకు అదృష్టము లేని యడల మనలను వారు కలువరు. గురువుగారు చెప్పినదానిని ఆచరణలో పెట్టవలెను. ఆ విధముగ చేసిన గురుకృప లభించును. మనలోని చీకటి అనే అజ్ఞానము నశించును.

21. गुरु के दिव्य संदेशों पर चेला अटल विश्वाश रखे। उन संदेशों को अमल में लाने में उसे हिचकिचाहट न हो। तभी भक्त को गुरु कृपा के साथ ज्ञानामृत का लाभ मिलता है। वास्तव में वही भक्त भाग्यवान कहलाता है।

21. The suggestions of Guru Baba are to be acted upon indispensbly. His teachings are reliably followed. Baba confers upon the devotee a clear perception and a spiritual perfection. By means of Baba, thus, you can derive his divine mercy bywhich you can come out from darkness of terrestrial life. Try for this fortune.

22. ఎవరైనా శ్రీ సాయిబాబా తేజస్సును చూడవలెనన్న, వారు కూర్చున్న విధానాన్ని చూస్తే, వారి ఎడమ చేతి వ్రేళ్ళలో, చూపుడు వేలు, మధ్య వేలు, మధ్యనున్న కాలి బొటనవేలును చూసి ధ్యానించిన వారికి బాబా తేజస్సు లభించును. ఎవరైతే ద్వారకామాయిని ఆశ్రయించెదరో వారికి సాయి మాత ఆశీర్వాదము లభించును. ద్వారకామాయి వారి బాధలను తొలగించి క్రూర సర్పముల నుండి కూడ కాపాడును. మీరు భయపడవలసిన పని లేదు.

22. कोई भक्त श्रीसाईनाथ की आध्यात्मिक तेजस्विता देखना चाहता है तो उसे बाबा के बैठने का तरीका देखना चाहिए। योग मुद्रा में बाबा के वामहस्त की उंगलियों में तर्जनी और बिचैनी (विचवान), तथा पैर के अंगूठे पर ध्यान दो तो बाबा की दिव्य शक्ति का दर्शन होता है। उस शक्ति दायक दर्शन से तुम सब प्रकार के सांसारिक उपद्रवों से मुक्त हो जाओगे।

22. If you want to see Baba's cognitive light, you should observe his method of sitting. Seeing the meditational posture form of his middle and fore fingers of left hand along with his left toe, you can find Baba's spiritual glory. Who so ever to take resort of Dwarakamai with self interest, she would give him her blessings. Baba will save him from all kinds of adversities. Don't fear at all.

నాల్గవ రోజు పారాయణ - ఆదివారము

23. ఒకసారి తేలు కుట్టిన బ్రాహ్మణుడు, శ్యామా ద్వారకామాయిని ఆశ్రయించినప్పుడు బాబా ఈ విషయాన్ని గ్రహించి ఓ దుర్మార్గ బ్రాహ్మణుడా! పో! పొమ్ము! మెట్లు ఎక్కవద్దు. దిగు, పో అని తిట్టగానే తేలు విషము తగ్గినది. ఈ విధముగా తిట్టి ఆ భక్తుని రక్షించెను. బాబా మాట మంత్రమువలె పని చేయును. బాబా పలుకు మాటలు మిమ్ములను రక్షించును.

23. एक बार बिच्छू का डंक लगा ब्राह्मण श्यामा द्वारकामाई की शरणें में गया तो बाबा ने जानबूझ कर उस ब्राह्मण को अपशब्दों द्वारा द्वारका की सीढियों पर चढने न दिया। कहा था, मूर्ख! चढो नहीं, उतर जाओ। बाबा की गाली ब्राह्मण केलिए दुआ बनी, बिच्छू का विष उतर गया, श्यामा प्रसन्न हुआ। जानने की बात यह है कि बाबा का बोल ही सुखदायक मंत्र का काम देता है।

23. Baba's word will act as mantra on devotees. His talks will give you protection. once at Sirdi a Brahmin who was stung by Scorpion, came to Dwarkamai. Sai Baba rebuked him saying not to climb the steps, to get down soon. He abused not to come in, to turn away at once. These rebukes shocked the scorpion poison in Brahmin's blood. Brahmin at once got a relief from the pain. He pleased.

24. ఎవరికీ పెట్టకుండా ఏమియూ తినరాదు. నీవు తినే ముందు భగవంతునికి సమర్పించి, నీవు మిగిలిన భుక్త శేషమును తీసుకొనవలెను. ఎదుటివారి ఆకలిని తీర్చి నీవు ఆకలిని తీర్చుకొనుము. ఈ విధముగా చేసిన భగవంతుడు సంతోషించును. మీకు మేలు కలుగును.

24. अपनी भूख मिटा लेने के पूर्व दूसरों की भूख मिटाने की आदत डालो। यह आदत अच्छी है। उसके मुताबिक नित्यप्रति पहले पहल ईश्वर के नाम कुछ नैवेद्य चढाकर उसके बाद अपना हिस्सा खा लेने की रीति अपना लो। बाबा तुमसे प्रसन्न होंगे।

24. You do not eat anything without giving its share to others. Before eating food you offer it mindfully to a deity. By this good habit you will be blessed with deity's pleasure. Always keep this word in your mind, whenever whosoever comes to you he should never return back hungry. Sai Baba liked much these devotees of such habits.

25. భగవంతుడు ఇచ్చినవానితో మనము తృప్తి పడవలెను. ఆశ కొలది సంపాదించుటకు ప్రయత్నించకుము. గురువు చెప్పినట్లు విన్న అంతా మనకు శుభమే జరుగును. సాయినాధుని మాట వేదవాక్కు అదే మనకు శ్రేయస్కరము. మార్గదర్శకము.

25. जहाँ तक ईश्वर की इच्छा है, दया है, हमें संतुष्ट हो जाना चाहिए। आवश्यकता से अधिक कमाने की चिंता करना व्यर्थ समझना चाहिए। इस विषय में बाबा की नसीहतें, बाबा के बताये मार्ग ही मान्य हैं।

25. Whatever God gives to us, we should satisfy with it. We are to be pleased always with that pleasure. Don't wish more greedily to earn. Believe, it becomes good by Baba's instructions. A single word of Sai Baba is always divine directory to your life.

26. ప్రతి భక్తుడు తన గురువునందు మనస్సును లగ్నము చేసిన ఆ గురువే తన శిష్యుని రక్షించును. గురువు ఇచ్చిన దానిని ప్రసాదముగా గ్రహించవలెను.

26. यह सत्य है, जो भक्त शिष्य बन मन से गरुसेवा में निरत होगा वह अनायासही सांसारिक बंधनों से छूट पायेगा – कष्टों से और नष्टों से पार पायेगा।

26. Every devotee should engage his mind in teachings of his Guru. He should be venerable to his teacher. He should be anxious to hear from him and he is to be always desirous of getting his favours.

27. ఎవరైతే సముద్రములో మునిగెదరో వారికి ప్రపంచములోనున్న అన్ని నదులలో స్నానము చేసిన పుణ్యము కలుగును. ఆలాగుననే గురుపాద తీర్థము తీసుకున్న అలాంటి ఫలితమే మనకు లభించును. గురువుకి ప్రతి విషయము విన్నవించి, నీవు ఏ పని చేసినప్పటికీ నీకు మేలు కలుగును. "రాజారామ్" అనే మంత్రమును జపించుము. మంత్ర సిద్ధి లభిస్తుంది.

27. अपना दुखडा गुरु से कहो, अपनी समस्याएँ गुरु को सुनाओ, गुरु से त्राण पाओ। राजाराम का मंत्र जपो और गुरु चरण सेवा में लगे रहो निरंतर। अवश्य हर प्रकार तुम्हारा भला होगा।

27. You know, all the rivers on this earth are merged into an ocean. Thus the ocean contains all the rivers water. Getting bath in a ocean a man gets auspiciously perfect result. Similarly a real devotee gets good result (auspicious) by washing his master's sacred feet. Hence in view of your good advantage, don't miss to consult with your master.

28. శ్రీ షిరిడీ సాయిబాబా వారి కృప కలిగిన మన దగ్గర డబ్బులు లేకున్నప్పటికీ వేరొక భక్తుల ద్వారా మనలను తమ యొద్దకు రప్పించుకొని మనలను దీవించి పంపుతారు. ఇదే వారి యొక్క శక్తి, అనుగ్రహం. వారి లీలలు అగమ్యగోచరాలు, అమృత తుల్యములు.

28. धनहीन होकर भी भक्त बाबा की कृपा से भाग्यवान बनता है। बाबा दया सागर है, गरीब भक्त को अपने पास बुलवा कर भी वह आशीर्वाद दे भेजता है। भक्त के प्रति उनकी ऐसी अनुकंपा होती है।

28. Baba's character is mostly astonishing. His wonderful personality was occasionally unperceivable also. At a time if any Devotee has no money to meet Sai Baba, he uses to fetchup him and gives him his good wishes. Really it is his good benevolence.

29. తమను దర్శించవచ్చిన భక్తులకు బాబావారు దక్షిణ ఇచ్చి పంపేవారు. వారి వారి ఇష్టదైవం వలెనే దర్శన భాగ్యము కలిగించారు. శివ, రామ, కృష్ణ, మారుత్యాది రూపములుగా దర్శన భాగ్యము కలిగించేవారు. వారికి అసాధ్యమైనది ఏదీ లేదు. ప్రపంచమందంతా, వారు నెరవేర్చని పని లేదు. పరీక్షలో తప్పిపోయే భక్తుని కూడ బాబా వారి దయతో ప్యాసయినవారు కలరు. నీవు తప్పక కృతార్థుడవు కాగలవు.

29. बाबा केलिए असाध्य वस्तु कोई नहीं रहती। इस लोक में कोई काम हो उनसे बन सकता है। अपनी परीक्षा में अनुत्तीर्ण होनेवाला कोई छात्र बाबा की दया पाकर उत्तीर्ण हो जाता है। ऐसे बाबा में तुम अपनी इच्छा के अनुसार ईश्वर का साक्षात्कार कर सकते हो।

29. Whoever comes to Baba with devotional mind, Baba gives him some reward and causes to be sent away. Baba gives darsan to such devotees as they get from their other God forms like Sri Rama, Sri Krishna etc. Sai Baba undoubtedly is the omnipotent. There are no words impossibility and impracticability in his dictionary. Really there is no work which can not be done by Sai Baba.

30. హేమాద్రిపంతు గత జన్మలో చేసిన పుణ్యము వలననే బాబావారు వారిచే తన చరిత్ర వ్రాయించుకొనిరి. ఎవరయితే సాయి లీలామృతము వ్రాసెదరో వారికి అమృతము లభించును. యోగిని దర్శించవలెనన్న కోరిక మీకు బలముగా వున్న యెడల ఆ యోగియే మీ వద్దకు వచ్చి దర్శనమిస్తారు. దీనికి భగవంతుడు కూడ మీకు సహాయపడతారు.

30. साईनाथ की जीवनी पर जो कलम पकडता है, वह सचमुच धन्य है। बाबा के दिव्य जीवन का इतिहास लिखकर भक्त अपने जीवन के दावानल से बच सकता है। हेमाद्रिपंत जो कि बाबा का अनन्य भक्त था, बाबा का लीलामृत रचकर अमृत पाने का अधिकारी बना। यह बाबा की भक्त वत्सलता रही।

30. Due to his meritorious life career in previous birth, Hemadripant, in this birth, was able to write the history of Baba's life. Indispensably whoever writes the sacred history of Baba's life, really he gets Ambrosia (Amrit) by which man becomes imperishable. You also try to maintain Baba's figure in your mind, you will certainly be helped by Baba.

ఐదవ రోజు పారాయణ - సోమవారము

31. ఎవరైతే బాబావారు షిరిడీలోనే వున్నారనుకొంటున్నారో, వారు బాబాని సరిగా అర్ధము చేసుకోలేదన్న మాట. వారు విశ్వవ్యాపి. వారి స్వరూపము అన్నిట్లోను, అన్ని చోట్ల, వారు నిండియున్నారు. వారికిష్టమైన వారిని షిరిడీ రప్పించుకొని, వారిని తమ వద్ద వుంచుకొని, ఆశీర్వదించి, వారికి ఇష్టమైన మత గ్రంథాన్ని చదవమనేవారు. ఈ విధముగా వారికి సద్గతి చూపేవారు. మీరు గురు చరిత్ర పారాయణ చేయండి. మీ కోరిక సిద్ధిస్తుంది.

31. बाबा सर्व व्यापी, सर्व शक्तिवान है। वे शिर्डी तक ही सीमित नहीं, सर्वत्र विद्यमान रहते हैं। वे भक्तों को अपने प्रभाव में लेकर उनको आदर्श जीवन की शिक्षा देते हैं, उत्तम ग्रन्थों का अध्ययन करने की मंत्रणा देते हैं। तुम बाबा की जीवनी पढ कर धन्य बनो।

31. Sri Sai Baba is really the omnipresent, all-pervading, pre-eminent, and superior to all others. He is not an ordinary person at all. His personality is universal. They do not exactly understand the paramount Lord Baba who think that Baba lives only in Sirdigav. He can help the devotees at any where, at any way and at any time. Read his history and know the facts.

32. ఎవరైతే గురువుని నమ్మి బ్రహ్మ జ్ఞానము కొరకు వెదకెదరో వారి దగ్గరకు గురువే వచ్చి బ్రహ్మజ్ఞానము కలుగచేయును. మనము కూడా పూర్తిగా నమ్మిన శ్రీ సాయిబాబావారు వచ్చి మనకు బ్రహ్మజ్ఞానమును కలుగచేతురు. గురువే దైవము. మనము గురువునందే మనస్సును లగ్నము చేయవలయును. కోరినది లభిస్తుంది.

32. इस लोक में ब्रह्म ज्ञान पाने की लालसा रखनेवाले गुरुओं की खोज में निकलते हैं। उदार संपन्न गुरु तो स्वत: शिष्य के यहाँ आकर उसकी कामना को पूरा करता है। तुम बाबा को मन में रखो तो स्वत: तुम्हें ब्रह्मज्ञान की प्रेरणा मिल भी सकती है।

32. Who wish to have divine knoweldge vigorously, directly the teacher (guru) will come to the disciple and edify him. Sai Baba was edified by a preacher on this didactic method. In a similar manner we with deep sense of getting wisdom, can be edified by bountiful didactic Sai Baba. Try to achieve it.

33. శ్రీ సాయిబాబా వారు మశీదులో నిత్యము ధునిని వెలిగించి, అగ్నిని తన గురురూపముగా పూజించేవారు. దాని నుంచి వచ్చిన విభూతిని భక్తులకు ప్రసాదంగా యిచ్చేవారు. రోగులు విభూతిని మందుగా వాడి ఆరోగ్యమును పొందియుండిరి. ఆ ఊధి దివ్యమైన ఔషధముగా పని చేసేది. తన భక్తులకు తామే స్వయంగా విభూతిని పంపేవారు. దానితోనే సమస్త వ్యాధులను నయం చేసేవారు. ఇప్పటికీ చేస్తున్నారు. వూధిని స్వీకరించండి. మీ ఆరోగ్యము చక్కబడుతుంది.

33. साईबाबा यज्ञ के आदर्श पर मसजिद में अग्नि की पूजा करते थे। उस यज्ञ से प्राप्त भस्म का मूल्य अनुपम है। वह भस्म प्राणियों की आधियों और व्याधियों को दूर करता है। उसके विनियोग से पापी जन पापों से मुक्त हो जाते हैं। वह भस्म जिसे विभूदि कहते है, ज्ञान और जेवर का प्रतीक है।

33. Sai Baba used to light spiritual fire daily named Dhuni at mosque of Sirdi. He used to worship the fire conceiving it his Guru. The ash, the residual part of Dhuni called Vibhudi was given as prasad to the devotees, which was to be used as medicine. Devotees could cure their diseases well by that vibhudi. Even now at Sirdi the religious tradition is being held successfully.

34. విభూది నుండి సర్వ రోగములు నయమయ్యేవి. ప్లేగు, క్యాన్సరులాంటి భయంకర వ్యాధులు కూడా తగ్గేవి. అదియే శ్రీ సాయిబాబా వారి గొప్పదనము. వారి చేతితో యిచ్చిన విభూది, దివ్య ఔషధంగా పని చేసేది. నీవు కూడ ప్రతి దినము ఊదిని మందుగా వాడుము. రోగ విముక్తడవగుము.

34. साईबाबा संकल्प मात्र से भक्तों को निरोगी बना डालते थे। रोगी और दुखी बाबा का हस्त स्पर्श पाकर चंगे हो जाते थे, और प्रसन्नता हासिल करते थे। बाबा के हाथ से दिया भस्म रोगों पर बेजोड ओषधि बन काम करता था। हाँ, बाबा का बैठक खाना एक अजीब दवाखाना ही है।

34. Vibhudi given by Baba with his own hands, was to be used as Panacea, the universal remedy by which terrible diseases like Cancer, Plague etc. were surprisingly cured. It was possible at all by Baba's self commanding saintly personality. You also try to get Vibhudi from Sirdi and use it as remedy for the diseases.

35. బాబా యిష్టానుసారము కొందరి నుండి మాత్రమే దక్షిణ స్వీకరించేవారు. ఆయన అపాయములోనున్న పిచ్చుకను రక్షించినారు. తనను పరీక్షించ వచ్చిన భక్తుని యిష్ట ప్రకారము గింజలు లేని ద్రాక్షపళ్ళు ఇచ్చి వానిని సరిచేసినారు. మనకున్న ధనమును ఇతరులకు పంచి వారి కష్టములలో ఆదుకొనవలయును. పేదలను ఆదుకొనవలయును. మానవ సేవే మాధవ సేవయగును అదే బాబావారి అభీష్టము. తోచిన సాయం చేయుము. మేలగును.

35. बाबा गुरुदक्षिणा वसूल नहीं करते थे, स्वीकार करते थे। वह भी अपने इच्छानुसार निर्दिष्ट व्यक्तियों से ही भेंट के रुप में वह दक्षिणा लेते थे और उसे पशु–पक्षी, कीडे मकोडे, आदि अल्प प्राणियों को खिलाते थे। बाबा की दान निरति हमारे लिए आदर्श है।

35. Baba willingly used to accept the rewards from only some devotees, not from all. It was his own manner. Really he was mainly a Philospher, he lived only in search of the highest truth. He loved not only Human Beings, but all the creatures. He was of miraculous personality. In his life somany miracles were held. He always said to his devotees that they may do some social service in their life by helping the poor. Because in his view, the human service is always equal to divine service.

36. శ్రీ సాయిబాబావారు సర్వాంతర్యామి. భక్తుడు మొక్కుకొని, తీర్చకుండా వున్న దానిని దక్షిణగా వసూలు చేసేవారు. ఈ విధముగా వారి మ్రొక్కును గుర్తు చేసేవారు. భక్తుని కలలో సాయిబాబావారు కనిపించి వారిని షిరిడీ వచ్చేటట్లుగా చేసేవారు. షిరిడీ ప్రజలు ఎంతో పుణ్యాత్ములు. షిర్డి గొప్ప పుణ్యక్షేత్రము. నీవు కూడ ఒకసారి షిర్డీ దర్శించుము. నీకు శుభమగును.

36. शिर्डी गाँव बाबा का आवास था। कुछ भक्तों को बाबा स्वप्न में दर्शन देकर उनको इसकी आवश्यकता सुझाते थे कि वे शिर्डी क्षेत्र की यात्रा करें। शिर्डी इस देश की एक प्रमुख पुराण स्थली है, दिव्य क्षेत्र है। तुम भी एक दफा शिर्डी दर्शन करो तो तुम्हारी भलाई होगी।

36. A devotee promises to offer something to God after the fulfilment of his desire. But sometimes even after fulfilment of the certain desire he forgets to make the promise of worshipping or offering some thing to the Deity. Then Sai Baba comes into a dream of such devotee, and causes to remember him to fulfil the solemn pledge or the vow. By this manner Sai Baba saved the devotees from their sins of oversight or negligence.

37. శ్రీ సాయిబాబా ఎల్లప్పుడు ఆత్మానుసంధానములో మునిగియుండేవారు. వారు అస్ఖలిత బ్రహ్మచర్యము నవలంబించినవారు. స్త్రీలను తల్లులుగాను, అక్క చెల్లెండ్రుగాను భావించేవారు. ఒకరోజు ద్వారకామాయి మశీదునందు, మరొక రోజు చావడియందు నిద్రించేవారు. వారి ఇష్టానుసారము చావడి వుత్సవము వైభవముగా జరిగేది. ఈనాటికీ జరుగుతున్నది. ఇది ఎంతో ఆనందమైనది. నీవు కూడ చావడి ఉత్సవములో పాల్గొనవలసినది. ఇవి అర్థము చేసుకొని ఆచరించి ఫలితము పొందుము.

37. बाबा निष्कलंक और निर्लिप्त सादा जीवन व्यतीत करते थे। वे परम निष्ठावान ब्रह्मज्ञानी एवं आजीवन ब्रह्म जिज्ञासू और अनन्य ब्रह्मचर्य के उपासक रहे । भोगों से और रोगों से मुक्त उनकी योगनिष्ठा देखने लायक रहती थी। शिर्डी के द्वाराकामाई में बाबा जहाँ खाते, पीते, लेटते, सोते, बैठते और बातें करते थे, वह जगह भक्तों केलिए दर्शनीय यात्रा स्थल बन चुकी है। आज भी वहाँ भक्तजन समाविष्ठ होकर संस्मरणोत्सव मनाया करते हैं।

37. Sai Baba was always engaged in search of absolute truth. He was a fond of spotless celibacy (Bachelorship), He used to esteem (regard) the women conceiving them as mothers and sisters. He used to sleep simply at Dwarakamai in mosque and in audience hall alternately. In those days on his consent and attendance there were held some public celebrations on high scale at the Hall of audience. Those are still continued with splendour. The sacred Dwarakamai is really worthwhile to be seen for a devotee.

ఆరవ రోజు పారాయణ - మంగళవారము

38. బాబాగార్కి అన్నదానమంటే మహా ఇష్టము. ఎవరైతే పేదలకు అన్నదానం చేస్తారో వారి మీద బాబాకు మిక్కిలి మక్కువ. కనుక మానవసేవే మాధవుని సేవగా భావించేవారు. కనుక నీవు తినేముందు ఆకలిగొన్న వారి ఆకలిని తీర్చి, నీవు తిన్న బాబాగారి దృష్టి నీ మీద ప్రసరించును. బాబాగారు కూడ అన్నము వండి అందరికి భిక్ష పంచెడివారు. పలావు కూడ స్వయంగా వండి వడ్డించేవారు. అన్ని పనులను స్వయంగా తనే చేసేవారు. బాబావారికి పేదలకు అన్నదానము చేసే వారంటే మహా యిష్టం. మీరు కూడ అన్నదానం చేయండి. మేలవుతుంది.

38. बाबा भूखों का सदा कुछ खिलाने में आनंद पाते थे। अपने हाथों से पका कर वे औरों को भोजन देना पसंद करते थे। उनकी हष्टि में ईश्वर की पूजा का मतलब मनुष्य को सहायता देना ही है। वे कहते थे, तुम अन्न के समने बेठते वक्त अन्नार्तों को अन्नदान करना मनुष्य का आदर्श है। तुम अन्न दान देकर आदर्शवान बनो।

38. Sai Baba loved charitable and bountiful persons. He liked very much the grant of food. He used to say that we should give some food to the Poor, the starving people before we go to eat. Baba, at sirdi, was giving sufficient food to the poor having prepared it by himself. All the works concerned to food-preparation, were held by him. To give bread to the needy men is mostly interesting duty of Sai Baba.

39. శ్రీ సాయిబాబా వార్కి అన్ని భాషలు వచ్చును. అన్ని భాషలలో, వారి వారి భాషలోనే మాట్లాడేవారు. సంస్కృత భాష కూడ బాబాకు వచ్చును. భగవద్గీత శ్లోకానికి ఎంతో విశిష్టమైన అర్థాన్ని బాబా, నానాకు చెప్పారు. శిష్యుడు తనువూ, మనస్సు గురువునకు సమర్పించి వారి అనుగ్రహంతో ఉపదేశాన్ని పొందవలెను. బూటీ చేత నిర్మించిన మురళీధరుని మందిరమందు బాబావారు నివసిస్తానని చెప్పారు. విద్యా గర్వము వదలి, గురు శుశ్రూష చేసి అసలైన జ్ఞానాన్ని పొందవలసినది.

39. बाबा कई भाषाएँ जान ते थे। शिरडी आनेवाले साई भक्तों से बाबा उनकी ही भाषाओं में बातें करते थे। बाबा गीताग्रंथ के अंतर्गत संस्कृत भाषा के क्लिष्ट शब्दों के अर्थ सुनाते थे। जिज्ञासू भक्त बाबा की भाषा में गीता के श्लोकों की व्याख्या पाते थे। हम श्रद्धा से अपने तन-मन-धन बाबा की चरणों पर रख आत्म ज्ञान लाभ करें।

39. Sai Baba was able to know all the languages. He used to speak in that language which was known to his devotees. Sanskrit language was also nicely known to him. Baba used to explain elarly the stanzas of Bhagavat Geeta in Sanskrit. Baba use to say that any person puts the God in his mind and heart, The God will preserve him in his mind. Such devotees can be closed to Sai Baba.

40. నన్ను ఎల్లప్పుడూ గుర్తుంచుకున్న వారిని నేను ఎప్పుడూ మరువను అని, బాబా చెప్తుండేవారు. వారు అనేక రూపాలతో భక్తుల యిండ్లకు వచ్చి సకాలములో వారు సమర్పించదలచినవి, స్వీకరించి వారిని ఆశీర్వదించేవారు. బాబాను గుర్తుంచుకొని ఇంటికి వచ్చిన వారిని ఆదరించి, గౌరవించుము. అందరిని బాబావలె భావించి పూజింపుము.

40. बाबा का स्मरण और सेवा करनेवालों को बाबा कभी नहीं भूलते। वे अनेक रुपों में, अनेक दशाओं में भक्तों के घर स्वयं आकर उनसे भिक्षा ग्रहण करते थे, उनको आशीर्वाद देते थे। उन लोगों पर बाबा की दया सदा रहती थी। याचक बन तुम्हारे घर आने वाले बाबा को पहचान लो, दर्शन भाग्य प्राप्त करो।

40. Baba said, "Whoever mindfully meditate me, I never forget him. I shall always be thinking of his welfare." Baba himself used to come to devotees' houses and take the offers from them, what they wish to give. Thus they were blessed by Baba. You also should respect the guests at your home on the name of Sai Baba.

41. బాబావార్కి, జరిగినవి, జరుగబోయేవి ముందుగా తెలియుచుండేవి. బాబావారు భక్తులను జ్ఞానేశ్వరి చదవమని చెప్పి చదివించేవారు. బాబావారు అందరి మనస్సులోనిది గ్రహించి. వారి కోరికలు తీరటానికి ఏవి వుపయోగించునో వాటిని చదివించేవారు.

41. बाबा अपूर्व कालज्ञानी थे। वे प्रत्यक्ष के साथ साथ परोक्ष वस्तु का ज्ञान रखते थे। वे परोक्ष सत्ता की विचित्र अनुभूति रखते थे। वे बीते विषयों के साथ आगामी विषयों की जानकारी भी देते थे। इसलिए बाबा भक्तों के मन ताड कर उनकी मुरादे पूर्ण करते थे। बाबा संत ज्ञानेश्वर कृत गीता ग्रन्थ पढना पसंद करते थे।

41. Baba knows all the events of Past, Present and Future. He used to propose and hint the devotees to read Jnaneswari Geeta. He knows well the inclination of devotees' mind and accordingly suggest them.

42. 1918 సంవత్సరము విజయదశమి మంగళవారం మధ్యాహ్నం గం॥ 2-30 ని॥లకు బాబా తనువును చాలించారు. తాత్యా కోతేపాటిలు వారిని రక్షించి వారికి బదులు బాబావారు సమాధి చెందారు. లక్ష్మీ బాయి షిండేకు నవవిధ భక్తి మార్గ సూచనగా తొమ్మిది రూపాయలు దానముగా ఇచ్చినారు. మరణ సమయంలో చేయవలసిన దానాన్ని గుర్తు చేస్తూ!

42. 1918 ई. विजयदशमी के पर्व दिन, मंगलवार के दुपहर के ढाई बाजे बाब का देहान्त हुआ। तात्याकोते पाटिल के प्राण बचाने का प्रयोजन लेकर बाबा ने स्वयं अपनी समाधि ग्रहण की। याद रखने की बात है कि बाबा ने आखिर कार हमको दान का मूल्य बताने केलिए लक्ष्मीबाई षिंडे को नौ रुपये दान में दिये थे। वास्तव में बाबा का वह अंतिम दान नवधा भक्ति का प्रतीक भी समझा जाता है।

42. Baba during the year 1918, on the auspicious day of Vijayadasami, on Tuesday at 2-30 p.m. has taken his last breath. He ceased his living on earth for the sake of saving the life of Tatya Kote Patil. He gave nine Rupees to Lakshmi Bai Shinde as an instruction of Navadha Bhakti Marg. It was last example to his bountiful benevolence.

43. ఒక కుక్క ఆకలి తీర్చుట తన ఆకలి తీర్చినట్లగునని, అన్ని జీవులయందు నన్ను చూడండి, నేను సర్వవ్యాపిని, అంతటా నన్ను దర్శించండి. అంటూ భాయిజా భాయి వడిలో తలవాల్చి బాబా తన శరీరము విడచిరి. భాయిజా ఎంతో అదృష్టవంతుడు.

43. मैं सर्वव्यापी हूँ। मैं सबकुछ जानता हूँ। तुम समस्त प्राणियों में मेरा अस्तित्व देख लो। एक जानवर अथवा एक पक्षी को तो खुराक देकर तुम मेरी भूख मिटा सकते हो मैं सर्वस्व एवं सर्वत्र हूँ- ये वचन बाबा के हैं। शरीर त्याग के समय अंत में बाबा भाईजाभाई की गोद में सिर रख ये बातें करते गये। भाईजाभाई कितना भग्यवान था !

43. A devotee Bhaija was a great fortunate person. Because Baba being in his lap passed away to eternal peace uttering that he was omnipresent and he would see him in all terrestrial Beings. You should have to treat them all equally.

44. రామ విజయమనే గ్రంథము చదివించుకొన్నారు. బాబా ఆఖరి వరకు శుద్ధ చైతన్యముతోనున్నారు. బాబా బూటీవాడాలోకి తీసుకొని వెళ్ళి తనను సమాధి చేయమన్నారు. బాబాయే మన మురళీధరుడు.

44. बाबा अपने जीवन के अंतिम क्षण तक पूरे होश में रहे। जीवन यात्रा के उस आखिरी मंजिल में उन्होंने रामविजय नामक महत्व ग्रन्थ पढवाकर सुना था। उन्होंने बूटीवाडा में अपने मृतक शरीर का दहन संस्कार करने की अंतिम इच्छा प्रकट की थी। बाबा धन्य हुए।

44. Baba is really our Muralidhar Sri Krishna. He has been fully conscious upto the end. He has been causing to be read Rama Vijayam. Lastly he wished, his funeral rites (Burial) should be held at Bootivada.

ఏడవ రోజు పారాయణ - బుధవారము

45. ఆత్మశుద్ధితో పూజ, భజన, ధ్యానము, ప్రతి ఒక్కరూ చేయవలెను. ఐహిక సుఖములను విడనాడి గురువునందే నిరంతరము మనస్సును లగ్నము చేయవలెను. అప్పుడు మనము కూడా బాబా వారిలో ఐక్యమవుదుము. శాశ్వత సుఖమును పొందగలము.

45. भक्तों को चाहिए कि वे श्रद्धा से , लगन से, विश्वास से, मन से, बाबा का ध्यान करें, बाबा की पूजा करें और बाबा का भजन करें, तद्वारा सुखदायक जीवन प्राप्त करें, शाश्वत आनंद लाभ करें। वही भक्तों केलिए शक्ति, भक्ति, मुक्ति, एवं सब कुछ है।

45. Every one of us should mindly worship the Deity. We should faithfully meditate and pray the God. Having deserved worldly comforts we should concentrate on our master Baba with dedicated mind on his feet. Then we shall be one with Sai Baba. We will be deserved for eternal pleasure.

46. గురువునకు సర్వస్యశరణాగతి చేయవలెను. శ్రీసాయిబాబా తన శిష్యుని వెంటే వుండి వానికి కావలసిన అవసరములు తీర్చును. బాబా పలుకులు, సత్యములు సాధువులయందు, పశుపక్ష్యాదుల యందు కూడా వారు ప్రేమతో వుండేవారు.

46. हरेक शिष्य को अपने गुरु साईबाबा के चरणों पर अपना सर्वस्व न्योछावर कर देना चाहिए। दयालू बनकर जीवन के कदम कदम पर बाबा उस शिष्य के साथ रहकर उसकी मुरादें पूरी करते हैं। उनकी रक्षा का भार अपने ऊपर लेते हैं। यही बाबा की शिष्यानुरक्ति है।

46. You should surrender to Guru Baba. Baba fulfils all the needs of his disciples being besides them. Baba was very kind and gentle to not only his desciples, but also to all including other creatures.

47. యోగులలో ఉత్తమమైన యోగి శ్రీసాయిబాబాగారు. వారి పాదరేణువులు మిక్కిలి శక్తివంతములు. ప్రతి ఒక్కరూ శ్రీసాయి పాదాలను ఆశ్రయించండి. మీకు సకల శుభములు కలుగుతాయి. పాము నోటినుండి కప్పను కాపాడి ఇద్దరి విరోధ కారణములు తెలియజేసి వారిద్దరిని మందలించి మంచి మార్గమునకు మరల్చి వారిని ఆశీర్వదించినారు. బాబా సర్వాంతర్యామి. పూర్వజన్మల విషయజ్ఞానము కలవారు. అనవసరమైన కలహాలు మానండి, మీకు మేలగును.

47. बाबा पूर्ण योगी सिद्ध पुरुष हैं। उनका पवित्र जीवन हमारेलिए अनुगमन के योग्य है। उनके पवित्र चरणों की धूलि भक्त जनों की ग्लानियों और म्लानियों को दूर करती है। वे तो भक्तों के स्वभाव और आचरण जानकर उन्हें जीवन के ठीक रास्ते पर ला खडा रकते हैं।

47. Sai Baba was greatest yogi. He was superior to all yogis. His personality is powerful. He is omnipotent and omniscient. He has omnisense of previous human births. You come out of mutual disputes and displeasures. Take refuge of Baba for your life protection.

48. భక్తులకు కలుగు అపాయములనుండి బాబా వారిని రక్షించేవారు. సద్గురువును మనము ఆశ్రయించవలెను. బాబా వంటి సద్గురువు లభించుట మన అదృష్టము. వారిని ఆశ్రయించి, వారి లీలలను తెలుసుకొని జ్ఞానవంతుడవగుము. వారి లీలలనుంచి, జ్ఞానరత్నాలు, అమృత తుల్యమైనవి పొందుము నీకు మేలు జరుగును.

48. बाबा जैसे संत महात्मा लोग सर्वत्र नहीं मिलते। बाबा संयमी और सद्गुरु हैं। हम उनकी शरण में जाकर सुरक्षित जी सकते है, जीवन की असुविधाओं को दूर कर ज्ञानी और मानी बन सकते हैं।

48. Sai Baba is Pious Protector of us. He can save own interests. Pleasing quality of his glorious grace is worthwhile to be praised. Really it is our fortune that we have such Sadguru like Sai Baba. We can derive some diamonds of wisdom by the grace of Lord Sai Baba. Let us be able to get Sai's grace and blessings.

49. మౌనముగా వుండి సద్గురువును ఆశ్రయింపుము. బాబావారు వారి ఇష్టానుసారము నాచేత ఈవిధముగ వ్రాయించిరి. వారియందు అమృత తుల్యమైన ప్రేమతో నీవు వుండుము. నీ మనస్సును చెప్పుల మీద వుంచుట మాని, నీవు పూజించే గురు పాదముల మీద నీ మనస్సు లగ్నము చేయుము. శుభ ఫలితములు పొందెదవు.

49. बाब कहते कि हम विशुद्ध भावना से काम करते रहें, विक्लांत भावना से नहीं। दूसरों के प्रति ईर्ष्या, द्वेष छोडकर ईमानदारी से काम करें। हम सरल जीवन ही व्यतीत करें। बाबा को ही हम अपने सच्चे मार्गदर्शक मानलें। हमारी दृष्टि अपने चप्पल पर नहीं, बाबा की पवित्र चरणों पर रहे।

49. Take resort of Sai Baba. He is most bounteous and soft hearted person nearer to divine. You become worshipper of his sacred feet and become devotee forever of his divine personality. Be honest and trustworthy in your religious career.

50. ఇంద్రియములను వాటి పనిని వాటిని చేయనిమ్ము ప్రపంచములోని అందమును చూచుటలో తప్పులేదు. కాని వాటియందు మనస్సును చలించకుండా చూడుము. శాంతము వహించుము. నీలోనున్న దురాలోచనలనెడి గుఱ్ఱములకు కళ్ళెమును వేయుము. నీకు మంచి జరుగును.

50. यह जगत परिवर्तन शील है। यह जीवन चार दिनों का रैन बसेरा है। जहाँ तक बनता हो, हमें विवेकी और शांतिप्रिय बनकर इस पार्थिव जीवन का सद्विनियोग करना चाहिए। सदा बुराइयों से दूर भलाइयों के निकट जीना सीखलें तो बढिया रहेगा। बाबा की कृपा से ये सब आसानी से बन पाते है।

50. Let your senses do their duty. Let them be free on rightful path. There will be no wrong in seeing beauty of the nature given by God. But you should not go in that task beyond the control of your senses. Always be far from mischievous character and misdirections. Friends, be honest, not harmful to others. Then you will be nearer to your Lord Sai Baba as his beloved disciple.

51. సాయిబాబా భక్తులపాలిటి వెలుగు. ఆయన అజ్ఞానగ్రస్తులైన అభాగ్యులకు జ్ఞానమునిచ్చి భాగ్యవంతులుగా జీవించు మార్గాలను బోధించేవాడు, అజ్ఞానాన్ని అంధకారంగాను, జ్ఞానాన్ని వెలుతురుగాను స్వీకరించమని బోధించాడాయన.

51. साईबाबा हर बक्त हमें अज्ञान की गहराई से उभाडकर ज्ञान की ऊँचाई पर बिठाने की कोशिश करते थे। चूँकि मनुष्य बिना ज्ञानी बने अंधा ही माना जाता है। अज्ञान अंधकार है तो ज्ञान प्रकाश है। अज्ञानी अभागा है तो ज्ञानी बडभागी है।

51. This world is full of misery to ignorant man and full of Blis to a wiseman. The world is dark to a blind man and bright to one who has eyes. Sai advised us not to become eyeless, become wise.

52. సాయిబాబా సర్వోత్తమ తత్వజ్ఞుడు. ఆయన తత్వశాస్త్రంలో జీవించాడు. అందరివలె ఆయనకు తత్వశాస్త్రం బౌద్ధిక వ్యవసాయం కాదు, అది ఆయనకు ధార్మిక సాధన, మానవీయ సంస్కారం. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే ఆయనకది సంస్కారంగా అలవడిన జీవనమార్గం.

52. साईबाबा सर्वोत्तम संत दार्शनिक थे। आपकी बातों में नहीं, आपके जीवन में दर्शन जीवित रहता था। आपने दर्शन को जीवन के अनुकूल श्रेयो मार्ग पर मोड लिया था। दर्शन आप की दृष्टि में बौद्धिक व्यायाम नहीं, धर्म की साधना है।

52. Sai Baba was a greatest saint Philosopher. We merely talk Philosophy while Sri Baba actually lived in it. His Philosophy was the pursuit of wisdom, not merely on intellectual exercise. It is for his meditataion on spirit, a dedicated way of life.

53. బాబాగారి ప్రబోధానుసారం భక్తులమైన మనం ఎట్టి స్థితిలోను అసత్యం పలకరాదు. ఆయన సూత్రానుసారం మనకీ ప్రపంచాన్ని కట్టబెట్టు స్థితి సంభవించినా, లోభం వలన గాని, భయం వలన గాని మనం సత్యాన్ని విడనాడి అసత్యానికి పాల్పడరాదు.

53. बाबाजी के आशयानुसार हमें कभी किसी हालत में किसी तरह का झूठ न बोलना चाहिए। चाहे प्रतिफल के रुप में हमें अपार धन राशियाँ मिलने की संभावना हो, तोभी लोभी बन कर हमें असत्य का आश्रय न लेना चाहिए। यही बाबा का जीवन मार्ग है।

53. According to Baba's view, we should not speak untruth at all, even if we are offered a lot of gold or the whole world. We would also not be induced to lie out of happiness or fear. This is Baba's way to life.

54. సాయిబాబా నిష్కామ కర్మయోగి, స్వార్థ రహితుడు. ఆయన హద్దులెరుగని ప్రేమమూర్తి, నిరాడంబరుడు, ఉన్నత మనస్కుడు, నీతి నిజాయితీలతో నిండిన ఆదర్శ జీవితమాయనిది. ఆయన దైవత్వాన్ని స్ఫురింపజేయు పూర్ణపురుషుడు, మహితాత్ముడు.

54. साईबाबा निष्काम कर्म योगी, निस्वार्थी, निराडंबर और निरुपमान प्रेमादर्शी थे। उनका आदर्श व्यक्तित्व मान एवं ईमान से भरा रहता था। दिव्यत्व से परिपूर्ण पूर्ण पुरुष और महान आत्मा रहे।

54. Sai Baba was Nishkama Karmayogi. He laboured dispassionately without attachment to results. He was a man of boundless love and compassion. He was an exemplar of austere living and high thinking, virtuous in his life and work. He was a formost God man - a Purna Purusha and an Avatara Purusha.

55. మనిషి క్లిష్ట పరిస్థితులలో తన సర్వస్వం కోల్పోయి, యితరుల నుండి సహాయ సహకారాలు లభించక బాధలలో మునిగియున్నప్పుడు సాయిబాబా గారిని నిండు మనస్సుతో ప్రార్థిస్తే ఉదార మనస్కుడైన బాబా భక్తుని మొర ఆలకించి అతనికి కావలసిన ధైర్యం చెప్పి తక్షణం తన సహాయాన్నందజేస్తాడు. మన పురాణాల్లో గజేంద్రునికి, ద్రౌపదికి భగవంతుడు తోడ్పడినట్లే భక్తునికి బాబా తోడ్పాటుంటుంది.

55. मनुष्य जब प्रतिकूल परिस्थितियों में कभी कष्टों और बाधाओं में पुँस जाता है, अपना सर्वस्व खोकर वह दीन बन जाता है और वह बाबा को पुकारता है, बाबा से प्रार्थना करता है। ऐसी स्थिति में बाबा अवश्य आकर उसे दुस्थिति से बचाता है जैसे हिन्दु पुराणों में भगवान ने गजेन्द्र और द्रौपदी को बचाया था।

55. When the man immensely plunges into the troubles and hardships in his life, when he is helplessly deprived of Power and Porperties, and in such miserable conditions when he prays helplessly and wholeheartedly for Sai Baba like Gajendra and Droupadi in Indian Puranas, the Sai Baba comes generously on Scene and noble heartedly helps him.

56. సద్గురువు పాదాలమీద తలను వాల్చి ఏభక్తుడైతే సర్వశ్యశరణాగతి వేడెదరో వారు రక్షించబడెదరు. మీరందరూ బాబా పాదాలను ఆశ్రయించండి. మీ కుటుంబ సభ్యులందరికీ బాబావారి ఆశీస్సులు.

56. यकीन करो, जो कोई व्यक्ति विश्वस्त होकर श्री बाबा के दिव्य चरणों का आश्रय लेता है, वह अवश्य रक्षा पाता है। तुम भी सपरिवार श्री साईनाथ का अश्रय पालो, उस सिरजनहार की रहमत का लाभ करो। ... सब को दुआएँ बाबा की।

56. Whoever, obediently bowing on Baba's sacred feet, makes request for his grace, he can be protected by the Lord Baba in all ways. Friends, trust all these trustful things. Baba's blessings to all of you.

May all be healthy	*May all be happy*
May all be honest	*May all be peaceful*
May all be noble	*May all be cheerful*
May all be trustful	*May all be Bountiful*

సర్వే జనాః సుఖినోభవంతు
సాయిరాం సాయిరాం సాయిరాం
ఓం సాయి శ్రీ సాయి జయ జయ సాయి

శ్రీ సాయినాథుని ఏకాదశ సూత్రములు

1) షిరిడీ ప్రవేశమే సర్వదుఃఖ పరిహారము.

2) ఆర్తులైననేమి, నిరుపేదలైననేమి ద్వారకామాయి ప్రవేశమొనరించినంతనే సుఖసంపదలు పొందగలరు.

3) ఈ భౌతిక దేహానంతరము సైతము నేనప్రమత్తుడనే.

4) నా భక్తులకు రక్షణ నా సమాధినుండియే వెలువడుచుండును.

5) నా సమాధి నుండియే నేను సర్వకార్యములను నిర్వహింతును.

6) నా సమాధినుండియే నా మనుష్య శరీరము మాట్లాడును.

7) నన్నాశ్రయించిన వారిని, నన్ను శరణుజొచ్చిన వారిని రక్షించుటయే నా కర్తవ్యము.

8) నా యందెవరికి దృష్టియో, వారియందే నా కటాక్షము.

9) మీ భారములను నాపై బడవేయుడు, నేను మోసెదను.

10) నా సహాయమునుగాని, నా సలహాను గాని, కోరిన తక్షణమే యొసంగ సంసిద్ధుడను.

11) నా భక్తుల యింట 'లేమి' యను శబ్దమే పొడసూపదు.

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః

âeSÙàeÍ -ò ,øuÚlàUãê˜ãeÌãeü

1) तुम्हारेलिए शिर्डी जाना और साई के दर्शन करना बडा मंगलप्रद होगा।

2) तुम दीन-दुखी अथवा भलेही गरीब हो, द्वारकामाई के दर्शन से तुम्हारा बडा लाभ होगा।

3) इस देहान्त के बाद भी मैं अपने भक्तों की इच्छाओं का ख्याल करता रहूँगा।

4) याद रखो, मेरी समाधि की तरफ से ही साई भक्तों की रक्षा हो ती-रहेगी।

5) अपनी कब्रस्थली के भीतर से मैं लोक जीवन संबंधी अपने काम-काज संभालता रहूँगा।

6) यकीन करो, अवसर पडने पर अपनी कब्रस्थली से ही मेरा मनुष्य शरीर बोलता रहेगा।

7) जो व्यक्ति विश्वासी बनकर मेरी शरण में आजायगा, उसकी रक्षा का भार लेना मै अपना फर्ज मानता हूँ।

8) इस देहान्त के बाद भी, मेरे अनन्य भक्तों की देखरेख करने का काम मेरा ही होगा।

9) ईमान से साईनाथ की चरण सेवा करो, इस दुनियाई दुख दर्दों से त्राण पाओ।

10) मेरी समाधि की तरफ से मेरे भक्तों को हर प्रकार की मदद हर वक्त मिलती रहेगी।

11) मेरा यह मक्सद है, साई भक्तों के घरेलू जीवन कभी अभावग्रस्त न बनें, वे सुख सुविधाओं से पूर्ण हों।

ELEVEN DECLARATIONS OF SAI BABA

1) The entrance into Shirdi is one happiest occasion for you by which you will be saved from all troubles in your life.

2) You may be poor or needy, by coming to Shirdi you can obtain pleasures and propspects.

3) After the end of this physical body also, I shall be available for your interests and intentions.

4) My bigots will derive their full protection towards my grave, the Burial ground of mine.

5) I shall be holding all the works to be done from my grave.

6) I shall speak towards my body from the Burial ground of mine.

7) I think it my duty alone to save the devotees who will come to my shelter and who will ask me for their wellbeing.

8) These persons will get my gracious favour whose devotional attention will be always available to me.

9) Leave for me all the troubles and grievances you feel in your life, I shall obligingly sustain all these on my shoulders.

10) Whenever you want any help and hope from me, I shall be present at once to fulfil it.

11) This is my motive, there should be no any kind of scarcity in the domestic life of my devotees.

ఇది సద్గురు పాదం
ఇది శ్రీగురు పాదం!

శ్రీ సాయినాధుని ప్రార్ధన

ప్రతి గ్రామ సముద్భూతం
ద్వారకామాయి వాసినం
భక్తాభీష్టప్రదం వందే
సాయినాధం నమామ్యహం !

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం
ప్రసన్న వదనం ధ్యాయే త్సర్వ విఘ్నోప శాంతయే

ఇట్లని గణనాధుని ధ్యానించి పసుపుతో గణనాధుని చేసి ఆకునందుంచుకొని నమస్కరించవలెను.

శ్రీ సాయి అష్టోత్తర శతనామావళి

ఓం శ్రీసాయినాథాయనమః
ఓం లక్ష్మీనారాయణాయనమః
ఓం కృష్ణరామశివమారుత్యాదిరూపాయ నమః
ఓం శేషశాయినేనమః
ఓం గోదావరీతట షిర్డీవాసినేనమః
ఓం భక్తాహృదాలయాయనమః
ఓం సర్వహృన్ని లయాయనమః
ఓం భూతావాసాయనమః
ఓం భూతభవిష్యద్భావ వర్జితాయనమః
ఓం కాలాతీతాయనమః
ఓం కాలాయనమః
ఓం కాలకాలాయనమః
ఓం కాలదర్పదమనాయనమః
ఓం మృత్యుంజయాయనమః
ఓం అమర్త్యాయనమః
ఓం మర్త్యా భయప్రదాయనమః
ఓం జీవాధారాయనమః
ఓం సర్వాధారయనమః
ఓం భక్తావన సమర్థాయనమః
ఓం భక్తావన ప్రతిజ్ఞాయనమః
ఓం అన్నవస్త్రధాయనమః
ఓం ఆరోగ్య క్షేమదాయనమః
ఓం ధనమాంగల్య ప్రదాయనమః
ఓం బుద్ధిసిద్ధి ప్రదాయనమః
ఓం పుత్ర మిత్ర కళత్ర బంధుదాయనమః
ఓం యోగ క్షేమ వహాయనమః
ఓం ఆపద్బాంధవాయ నమః

ఓం మార్గబంధవేనమః
ఓం భుక్తి ముక్తి స్వర్గాపవర్గదాయనమః
ఓం ప్రియాయనమః
ఓం ప్రీతి వర్ధనాయనమః
ఓం అంతర్యామినేనమః
ఓం సచ్చిదాత్మనేనమః
ఓం నిత్యానందాయనమః
ఓం పరమసుఖదాయనమః
ఓం పరమేశ్వరాయనమః
ఓం పరబ్రహ్మణేనమః
ఓం పరమాత్మనేనమః
ఓం జ్ఞానస్వరూపిణేనమః
ఓం జగతః పిత్రేనమః
ఓం భక్తానాం మాతృ దాతృ
పితా మహాయనమః
ఓం భక్తా భయప్రదాయనమః
ఓం భక్తా పరాధీనాయనమః
ఓం భక్తానుగ్రహ కరాయనమః
ఓం శరణాగత వత్సలాయనమః
ఓం భక్తి శక్తి ప్రదాయనమః
ఓం జ్ఞానవైరాగ్య ప్రదాయనమః
ఓం ప్రేమప్రదాయనమః
ఓం సంక్షయహృదయ దౌర్భల్యపాపకర్మ
వాసనాక్షయ కరాయనమః
ఓం హృదయగ్రంధి భేదకాయనమః
ఓం కర్మ ధ్వంసీనేనమః
ఓం శుద్ధసత్వ స్థితాయనమః

ఓం గుణాతీతా గుణాత్మనేనమః
ఓం అనంతకల్యాణ గుణాయనమః
ఓం అమిత పరాక్రమాయనమః
ఓం జయినేనమః
ఓం దుర్ధర్షాక్షోభ్యాయనమః
ఓం అపరాజితాయనమః
ఓం త్రిలోకేషు అవిఘాత గతయే నమః
ఓం అశక్య రహితాయనమః
ఓం సర్వశక్తి మూర్తయేనమః
ఓం సురూప సుందరాయనమః
ఓం సులోచనాయనమః
ఓం బహురూప విశ్వమూర్తయేనమః
ఓం అరూపావ్యక్తాయనమః
ఓం అచింత్యాయనమః
ఓం సూక్ష్మాయనమః
ఓం సర్వాంతర్యామిణేనమః
ఓం మనోవాగతీతాయనమః
ఓం ప్రేమమూర్తయేనమః
ఓం సులభదుర్లభాయనమః
ఓం అసహాయ సహాయాయనమః
ఓం అనాథనాథ దీనబాంధవేనమః
ఓం సర్వభార భృతేనమః
ఓం అకార్మానేక కర్మసుకర్మిణేనమః
ఓం పుణ్యశ్రవణ కీర్తనాయనమః
ఓం తీర్థాయనమః
ఓం వాసుదేవాయనమః
ఓం సతాంగతయేనమః
ఓం సత్పరాయణాయనమః
ఓం లోకనాథాయనమః

ఓం పావనానఘాయనమః
ఓం అమృతాంశవేనమః
ఓం భాస్కర ప్రభాయనమః
ఓం బ్రహ్మచర్య తపశ్చర్యాది
సువ్రతాయనమః
ఓం సత్యధర్మ పరాయణాయనమః
ఓం సిద్ధేశ్వరాయనమః
ఓం సిద్ధ సంకల్పాయనమః
ఓం యోగేశ్వరాయనమః
ఓం భగవతేనమః
ఓం భగవత్సలాయనమః
ఓం సత్పురుషాయనమః
ఓం పురుషోత్తమాయనమః
ఓం సత్యతత్త్వ బోధకాయనమః
ఓం కామాదిషడ్వైరి ధ్వంసినేనమః
ఓం అభేదానందాను భప్రదాయనమః
ఓం సమసర్వమత సమ్మతాయనమః
ఓం శ్రీదక్షిణా మూర్తయేనమః
ఓం శ్రీవేంకటేశ రమణాయనమః
ఓం అద్భుతానంత చర్యాయనమః
ఓం ప్రపన్నార్తి హరాయనమః
ఓం సంసార సర్వదుఃఖ క్షయకరాయనమః
ఓం సర్వవిత్సర్వతో ముఖాయనమః
ఓం సర్వాంతర్బహిస్థితాయనమః
ఓం సర్వమంగళకరాయనమః
ఓం సర్వాభీష్ట ప్రదాయనమః
ఓం సమరస సన్మార్గ స్థాపనాయననమః
ఓం సమర్థ సద్గురు శ్రీ సాయినాథాయ నమః

శ్రీ సాయినాథ అష్టోత్తర శతనామావళి సమాప్తం

ఓం శ్రీ మహాగణపతయే నమః

ఓం శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజం
ప్రసన్న వదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోప శాంతయే
ఓం అగజానన పద్మార్కం గజానన మహర్నిశం
అనేకదంతం భక్తానాం ఏకదంత ముపాస్మహే
ఓం వక్రతుండం మహాకాయం కోటి సూర్యసమప్రభం
అవిఘ్నం కురుమేదేవా సర్వకార్యేషు సర్వదా
ఓం యం బ్రహ్మవేదాంత విదో వదంతి
పరం ప్రధానం పురుషం తథా న్యే
విశ్వోద్గతేః కారణమీశ్వరం వా
తస్మై నమో విఘ్న వినాయకాయ!
ఓం మూషికవాహన ! మోదకహస్త !
చామరకర్ణ ! విలంబితసూత్ర !
వామనరూప ! మహేశ్వర పుత్ర !
విఘ్న వినాయకపాద ! నమస్తే !!
ఓం గజాననం భూతగణాధి సేవితం
కపిత్థ జంబూఫల సార భక్షితమ్
ఉమాసుతం శోకవినాశకారణం
నమామి విఘ్నేశ్వర పాదపంకజమ్
ఓం గణపతిర్ విఘ్న రాజో లంబతుండో గజాననః ।
ద్వైమాతురశ్చ హేరంబ ఏకదంతో గణాధిపః ॥
వినాయక శ్చారుకర్ణః పశుపాలో భవాత్మజః ॥
ద్వాదశైతానినామానిప్రాతరుత్థాయ యఃపఠేత్ ॥
విశ్వం తస్య భవే ద్వశ్యం నచ విఘ్నం భవేత్ క్వచిత్ ॥

శ్రీ సాయినాధ స్తుతిః

ఓం నమో భగవతే శ్రీసాయినాధాయ
నిత్యసత్య స్వరూపాయ
సద్ధర్మ సంరక్షణాయ
దారిద్ర్య దుఃఖ భయ భంజనాయ
శాంతసాంతాది గమ్యాయ
సాధు సమ్మత హితాయ
సద్భక్త సంరక్షకాయ
సర్వాంతర్యామినే
చతుర్దశ భువనాధిపతయే
సర్వదేవ శరణ్యాయ
నాదబిందు కళారూపాయ
శ్రీషిర్డీశ్వరాయ
నమస్తే నమస్తే నమస్తే నమః

శ్రీ సాయిబాబా స్తోత్రం

ఓం నమస్తే సాయిబాబాయ । నమస్తే బ్రహ్మచారిణే
నమస్తే విశ్వరూపాయ । జగదీశాయతే నమః
ఓం అవ్యాజ కరుణామూర్తిం । అవాగ్మాన సగోచరం
అభీష్టఫలదాతారం । సాయినాధం నమోస్తుతే ।
ఓం సిద్ధయోగిస్వరూపాయ । సర్వకామ్యార్ధ సిద్ధయే
షిర్డీక్షేత్ర నివాసాయ । సాయిబాబాయతే నమః
ఓం ఛేదీకృత మనఃక్లేశం । ఛేదితాఖిల పాతకం
ఛేదితార్తిం సాయినాధం । ఛేదంచ మమబంధనం
ఓం ఆయురారోగ్యదాతారం । ఆర్తత్రాణ పరాయణం
ఆపన్నాశ్రిత సంరక్షం । సాయినాధం నమోస్తుతే.

శ్రీ సాయి దేవస్తుతి ః

ఓం నమః పరమతత్త్వాయ శాశ్వతాయ మహాత్మనే

షిరిడి గ్రామ వాసాయ, సాయినాధాయతే నమః

ఓం విశ్వరూపాయ, విశ్వాయ, విశ్వాధారాయ తేజసే

సర్వధర్మ విలాసాయ, సాయినాధాయతే నమః

ఓం అవ్యయాయ, విశేషాయ, సచ్చిదానంద రూపిణే

శాంతాయ, పరిపూర్ణాయ, సాయినాధాయతే నమః

ఓం నిర్వికల్పాయ దాంతాయ పూజ్యాయ పరమేష్టినే

పూర్ణ బ్రహ్మావతారాయ, సాయినాధాయతే నమః

ఓం సుగుణాయ, నిరీహాయ, కమనీయ స్వరూపిణే

బక్తబృందైకవంద్యాయ, సాయినాధాయతే నమః

ఓం ఆజానుబాహుం, నిజభక్తపాలకం

పాషాణవాసం, విమలం, కృపాఘనం

సర్వోత్తమం, శ్రీ షిరిడి నివాసం

శ్రీ సాయినాధం సద్గురు చరణం ప్రపద్యే.

శ్రీ సాయినాధ దండకము - 1

శ్రీ సాయిదేవా సదా షిర్డివాసా నినుం గొల్వగా లేరు
బ్రహ్మాదు లేయన్న నేనెంతవాడన్ ? జగంబెల్ల నీ
వల్లనే పుట్టిగిట్టుం గదా । నీ మహత్వంబుచే సర్వరో
గాదులున్ సర్వకష్టాదులున్ సర్వరాగాదులున్ తీరవే ।
సాయి నిన్నవ్యయానంద సంధాయి వంచున్ సమస్తంబు నీవే
యటంచున్ మనంబందు నిన్నున్ ఘనంబొప్పగా గొల్తు
నీమూర్తి సూర్యుండు నీ రూపు సోముండున్ నీవే
త్రిమూర్త్యాత్మకంబైన తేజంబుగాదా । మహాత్మా । భవత్
భక్తులన్ గావగా నీవు యీ లోకమందున్న షిర్డీపురం
బందు శ్రీ సాయి నామంబుతో భక్తలోకాళి పాలింపగా నీవు వేంచేసితివయ్యా।
మహాత్మా । మానవుల్ నిన్ను యే వేళయందైన యే కష్టమందైన (ఓం శ్రీ)
సాయిరాం (ఓం శ్రీ) సాయిరాం (ఓం శ్రీ) సాయిరాం (ఓం శ్రీ) సాయిరాం
(ఓం శ్రీ) సాయిరాం యంచు పెన్భక్తి తోడన్ మనస్ఫూర్తిగా గొల్తురో వారి
నత్యంత కారుణ్య దృష్టిన్ విలోకించి కాపాడు భారంబు నీదే గదయ్యా ।
నమో సాయిదేవా । నమో దివ్యబాబా నమస్తే । నమస్తే । నమస్తే । నమ ః

శ్రీ సాయినాధ దండకము - 2

శ్రీ సాయిబాబా । అసామాన్య దైవాంశభూత । సర్వమహాతా స్వతంత్రాది లీలా ప్రసిద్ధిన్ భవద్దివ్య చారిత్ర మత్యద్భుతంబై విరాజిల్లు గాదే । ప్రజా సేవయే ముఖ్య సూత్రంబుగా గొన్న మీ జీవితంబెన్న నాబోటి కించిజ్ఞు డేపాటి సామర్థ్యవంతుడగున్ దేవ । మీ శిష్యబృందంబు భక్తిన్ సదా మిమ్ము మీ చర్యలం గూర్చి గావించుచున్నట్టి సంకీర్తనల్ గొంత విన్నంత మాత్రాన లోలోన నుప్పొంగు నానంద మెంతేని; ఓ ధర్మ సంస్థాపనాచార్య । ఈ వేకబీరంచు, శ్రీరామచంద్రుండ వీవే యటంచున్ వచింపంగ నజ్ఞానమున్ బాపి సర్వంబు తానయ్యె బ్రహ్మస్వరూపంబె యౌ వేఱు కాదంచు వేదాంతసారంబు బోధించి మా కామితార్ధంబు లీడేర్చి వైషమ్యబుద్ధిన్ దొలంగించి, సౌభ్రాతృభావంబు సర్వత్ర పెంపొంద నాదర్శమైయుండ జూపించి, కాపాడుచున్నట్టి కారుణ్యమూర్తీ। విమర్శింపగా జాతిబేధంబు మీయందు నావంతయున్ లేదు ; మీ జన్మవృత్తాంతమెల్లన్ నిగూఢంబుగా నుండ, మిమ్మున్ ముసల్మానులున్ హిందువుల్ గూడ యత్యంత విశ్వాసపూర్వంబుగా గొల్చుచున్నారహో । మీ నివాస స్థలిన్ నిత్య పూజా విధానంబు లేవేళ సాగించు మీ యాశ్రితుల్ దాని శ్రీద్వారకామాయి నామాంకితంబై చెలంగున్ మఱచ్చోట బృందావనం బొందు దృగ్గోచరంబై విరాజిల్లు ; సంతాన లాభంబునన్ వంధ్య, ఆరోగ్య భాగ్యంబునన్ రోగి, ఆధ్యాత్మ విద్యాను సంగంబునన్ భోగి, యైశ్వర్య సంప్రాప్తించే జోగి, మీ దీవనల్ పొంది ధన్యాత్ములైరంట ! మీ సత్యశుద్ధాంతరంగ ప్రభావంబునన్ గాదె షిర్డీ పవిత్ర స్థలం బౌట సంకల్ప సిద్ధుండవై రాజయోగీ । విభూతిన్ ప్రసాదించి భక్తాళి దుఃఖంబులన్ ద్రుంచినావంట; ఎన్నెన్నో ప్రత్యక్ష దృష్టాంతముల్ గ్రంథ రూపంబునన్ గ్రాలుదేశాన ! ఓ దీనబంధూ । దయాసింధు । ఓ సాయినాధా । నమస్తే ! నమస్తే ! నమస్తే ! నమః

శ్రీ సాయినాథ దండకము - 3

ఓ మన్మహాదేవ ! శ్రీ సాయిదేవ ! కృపా సాగరా ! భక్త మందార ! దత్తావతారా। దొరా। నీకివే మనఃపూర్వకంబైన జోహారులర్పించుచున్నాను. గైకొమ్ము తండ్రీ ! మరేమిచ్చి సంతృప్తి గావింతు నా పాపజన్మంబు నీకున్ శ్రుతంబే గదా। యింక నేజెప్పుకోనేల ? స్వామీ మదార్తిన్ కడున్ ప్రేమ తోడన్ విచారింపవే, ముందుగా నాదు పాపంబులన్ పాపకర్మంబులన్ బాపి నన్నున్ బునీతంబు గావించి మాకున్ భవద్దివ్య నామామృతాస్వానంబున్ బోనర్పన్ వరంబు ప్రసాదించి, నిన్నెల్లకాలమ్ము నైర్మల్యమౌ భక్తి ధ్యానింపగా జేయు శారీరకారోగ్యముల్ కల్గునట్లున్, సదా నీదు సేవా నిమగ్నుండనై నీ కృపా పాత్రతన్ మించగా నీ కటాక్షంబు కాంక్షించునట్లున్ సుఖ శ్రీయుతంబై మహానంద సంధాయకంబై విరాజిల్లునట్లున్ తుదిన్ నాదు జీవాత్మా నీ ఆత్మ తేజంబునం దైక్యమున్ జెందునట్లున్ కటాక్షించి రక్షింపుమో భక్త కల్పద్రుమా ।త్రిమూర్త్యాత్మకంబైన సాధు స్వరూపా విరూపాహరీ । సాధులోకైక చింతామణీ । సాయినాధా । నమస్తే । నమస్తే । నమస్తే । నమః ॥

ప్రార్థన

ఓ పూజ్యప్రభూ, కరుణా సముద్రా ! ప్రేమమయా ! నీకు నమస్కృతులు, సాష్టాంగ ప్రణామములు. నీవు సచ్చిదానందుడవు, సర్వవ్యాపివి, సర్వ శక్తిమయుడవు, సర్వజ్ఞుడవు, సకలజీవ హృదయాంతర్వాసివి.

కరుణార్ద్ర హృదయము, సమదృష్టి, స్థిర చిత్తము, శ్రద్ధ, భక్తి, విజ్ఞానములను ప్రసాదించుము. ప్రలోభములనరికట్టి, చిత్తవృత్తులను నిరోధించుటకు వలయు, ఆధ్యాత్మిక శక్తిని మా కనుగ్రహింపుము. కామ, క్రోధ, లోభ, ద్వేష, దురహంకారాదుల నుండి మమ్ము తప్పింపుము.

దైవీ సంపదతో మా హృదయములను నింపుము. ఈ నామ రూపము లన్నింటి యందును నిన్నే దర్శింతుము గాక.

ఈ నామ రూపములన్నింటిద్వారా నిన్నే సేవింతుముగాక. ఎల్లవేళల నిన్ను స్మరించుచుందుము గాక.

నీ మహిమల నెల్లప్పుడు కొనియాడుచుందుము గాక.

నీ నామము నిరంతరము మా జిహ్వాగ్రములందుండు గాక.

నీ యందే మేము శాశ్వతముగా వసింతుము గాక.

ఓం శ్రీ షిరిడి సాయిబాబాయ నమః సకల దేవతా స్వరూపుడు సాయి

శ్రీ సాయిచాలీసా

షిరిడివాసా సాయిప్రభో - జగతికి మూలం నీవె ప్రభో
దత్తదిగంబర అవతారం - నీలో సృష్టి వ్యవహారం
త్రిమూర్తి రూపా ఓసాయి - కరుణించి కాపాడోయి
దరిశనమీయగ రావయ్యా - ముక్తికి మార్గం చూపుమయా ॥షిరిడీ॥

కఫినీ వస్త్రము ధరియించి - భుజముకు జోలి తగిలించి
నింబ వృక్షపు ఛాయలో - ఫకీరు వేషపు ధారణలో
కలియుగ మందున వెలిశితివి - త్యాగం, సహనం నేర్పితివి
షిరిడీ గ్రామం నీ వాసం - భక్తుల మదిలో నీ రూపం ॥షిరిడీ॥

చాంద్ పాటిల్ ను కలుసుకొని - అతని బాధలు తెలుసుకొని
గుర్రము జాడ తెలిపితివి - పాటిల్ బాధను తీర్చితివి
నీవుపయోగించిన జలముతో - వెలిగించావు జ్యోతులను
అచ్చెరువొందెను ఆ గ్రామం - చూసీ వింతైనా దృశ్యం ॥షిరిడీ॥

బాయిజా చేసెను నీసేవ - ప్రతిఫలమిచ్చా వో దేవా
నీ ఆయువును బదులిచ్చి - తాత్యాను నీవు బ్రతికించి
పశు పక్షులను ప్రేమించి - ప్రేమతో వాటిని లాలించి
జీవుల పైన మమకారం - చిత్రమయా నీ వ్యవహారం ॥షిరిడీ॥

నీ ద్వారములో నిలిచితిని - నిన్నే నిత్యము కొలిచితిని
అభయమునిచ్చి బ్రోవుమయా - ఓ షిరిడిసా దయామయా
ధన్యము ద్వారక ఓ మాయీ - నీలో నిలిచెను శ్రీ సాయి
నీ ధుని మంటల వేడిమికి - పాపము పోవును తాకిడికి ॥షిరిడీ॥

ప్రళయకాలము ఆపితివి - భక్తులను నీవు బ్రోచితివి
చేసి మహామారి నాశం - కాపాడీ షిరిడీ గ్రామం
అగ్నిహోత్రి శాస్త్రికి - లీలా మహాత్మ్యం చూపించి
శ్యామాను బ్రతికించితివి - పాము విషము తొలగించితివి ॥షిరిడీ॥

భక్త భీమాజీకి క్షయరోగం - నశియించె అతని సహనం
ఊదీ వైద్యం చేశావు - వ్యాధిని మాయం చేశావు
కాకాజీకి ఓ సాయీ - విఠ్ఠల దర్శన మిచ్చితివి
దామూకిచ్చి సంతానం - కలిగించితివి సంతోషం ॥షిరిడీ॥

కరుణా సింధూ కరుణించు - మాపై కరుణా కురిపించు
సర్వం నీకే అర్పితము - పెంచుము భక్తిభావమును
ముస్లిమనుకొని నిను మేఘా - తెలుసుకొని ఆతని బాధ
దాల్చి శివశంకరరూపం - ఇచ్చావయ్యా దర్శనము ॥షిరిడీ॥

డాక్టరుకు నీవు రామునిగా - బల్వంతుకు శ్రీ దత్తునిగా
నిమోనుకరుకు మారుతిగా - చిందంబరకు శ్రీ గణపతిగా
మార్తాండ్కు ఖండోబాగా - గణూకు సత్యదేవునిగా
నరసింహస్వామిగ జోషికి - దరిశనమిచ్చిన శ్రీ సాయి ॥షిరిడీ॥

రేయి పగలూ నీ ధ్యానం - నిత్యం నీ లీలా పఠనం
భక్తితో చేయండీ ధ్యానం - లభించును ముక్తికి మార్గం
పదకొండూ నీ వచనాలు - బాబా మాకవి వేదాలు
శరణని వచ్చిన భక్తులను - కరుణించి నీవు బ్రోచితివి ॥షిరిడీ॥

అందరిలోన నీ రూపం - నీ మహిమా అతిశక్తిమయం
ఓ సాయి మేము మూఢులము - ఒసగుమయా నీవు జ్ఞానమును
సృష్టికి నీవేనయ మూలం - సాయీ మేము సేవకులం
సాయీ నామము తలచెదము - నిత్యము సాయిని కొలిచెదము ॥షిరిడీ॥

భక్తిభావన తెలుసుకుని - సాయిని మదిలో నిలుపుకొని
చిత్తముతో సాయీ ధ్యానం - చెయ్యండీ ప్రతినిత్యం
బాబాకాల్చిన ధుని ఊది - నివారించును అది వ్యాధి
సమాధి నుండి శ్రీ సాయి - భక్తులను కాపాడునోయి ॥షిరిడీ॥

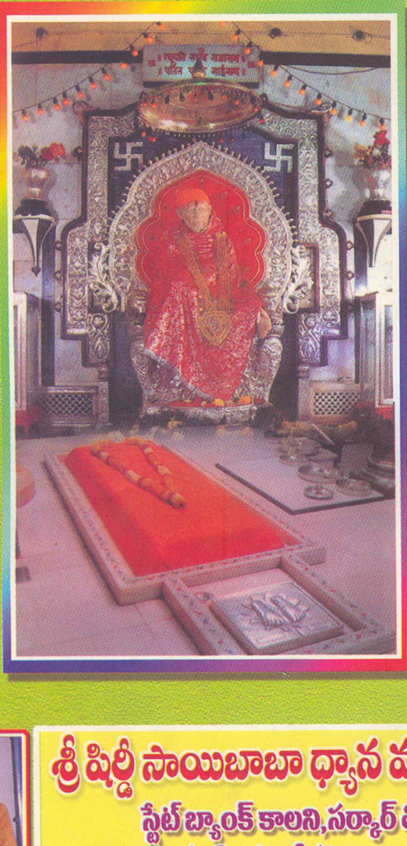
మన ప్రశ్నలకు జవాబులు - తెలుపును సాయీ చరితములు
వినండి లేక చదవండి - సాయి సత్యం చూడండి
సత్సంగమమును చేయండి - సాయీ స్వప్నము పొందండి
బేధభావమును మానండి - సాయీ మన సద్గురువండి ॥షిరిడీ॥

వందనమయ్యా పరమేశా - ఆపద్బాంధవ సాయీశా
మా పాపములు కడతేర్చు - మా మది కోరిక నెరవేర్చు
కరుణామూర్తి ఓ సాయీ - కరుణతో మము దరిచేర్చోయి
మా మనస్సే నీ మందిరము - మా పలుకులే నీకు నైవేద్యం ॥షిరిడీ॥

శ్రీ సచ్చిదానంద సద్గురు సాయినాథ్ మహరాజ్‌కి జై

ఓం శాంతి శాంతి ః

అందరి దైవము ఒక్కడే

శ్రీ షిర్డీ సాయిబాబా ధ్యాన మందిరము

స్టేట్ బ్యాంక్ కాలని, సర్కార్ తోట,
చిలకలపూడి, మచిలీపట్నం - 2 ఆం. ప్ర.

ఫోన్స్ : 08672 - 251982(గుడి), 250531(ఇల్లు)